

Obec Rudina

PROGRAM
HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO
ROZVOJA OBCE
RUDINA
NA ROKY 2015 – 2020

Názov	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Rudina na roky 2015 – 2020
Územné vymedzenie	Obec Rudina, okres Kysucké Nové Mesto, Žilinský kraj
ÚPN-O schválený	áno
Dátum schválenia PHSR	24. 09. 2015
Dátum platnosti	do 31. 12. 2020
Verzia	1.0
Publikovaný verejne	www.rudina.sk
Forma spracovania	s pomocou externých expertov
Riadenie procesu spracovania	garant + koordinátor
Obdobie spracovania	august – september 2015
Financovanie	z vlastných zdrojov obce

Ecocities, s.r.o.

plány a projekty pre obce a mestá – územné plány, PHSR, regenerácie sídiel, EIA/SEA

Obsah

1. Úvod	5
1.1 Účel programového dokumentu	5
1.2 Metodika spracovania a priebeh prác na príprave programového dokumentu	7
1.3 Hodnotenie uplatňovanej stratégie a realizovaných projektov	10
2. Analytická časť	11
2.1 Analýza vnútorného prostredia	11
2.1.1 Základná charakteristika obce	
2.1.2 História obce	
2.1.3 Obyvateľstvo a demografická situácia	
2.1.4 Trh práce a sociálna situácia	
2.1.5 Hospodárska základňa	
2.1.6 Cestovný ruch, rekreácia a šport	
2.1.7 Občianska vybavenosť	
2.1.8 Kultúra, spoločenské aktivity a neziskový sektor	
2.1.9 Bývanie a bytový fond	
2.1.10 Dopravná a technická infraštruktúra	
2.1.11 Prírodné podmienky a životné prostredie	
2.1.12 Štruktúra samosprávy a hospodárenie obce	
2.1.13 Analýza pripravovaných projektov	
2.1.14 Analýza silných stránok a slabých stránok územia	
2.2 Analýza vonkajšieho prostredia	29
2.2.1 Analýza regionálnych vzťahov a väzieb	
2.2.2 Analýza hlavných vonkajších faktorov rozvoja a ich vplyvu	
2.2.3 Analýza príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj územia	
2.3 Zhodnotenie súčasného stavu územia	32
2.3.1 SWOT analýza	
2.3.2 STEEP analýza	
2.3.3 Analýza problémov a možných rizík	
2.3.4 Prognóza budúceho vývoja a identifikácia východísk	
3. Strategická časť	39
3.1 Strategická vízia	39
3.2 Návrh a opis stratégie	39
3.3 Strategické ciele	41
4. Programová časť	43
4.1 Návrh opatrení a aktivít	43
4.2 Opatrenia a aktivity pre Prioritnú oblasť A – Investície do základnej infraštruktúry	45
4.3 Opatrenia a aktivity pre Prioritnú oblasť B – Podpora bývania, služieb a podnikania v súlade s princípmi udržateľného rozvoja	54

4.4 Opatrenia a aktivity pre Prioritnú oblasť C – Podpora športu, rekreácie, kultúry a identity obce.	59
5. Realizačná časť	64
5.1 Organizačné a inštitucionálne zabezpečenie realizácie	64
5.2 Časový harmonogram realizácie.	64
5.3 Monitorovanie a hodnotenie plnenia programového dokumentu	65
5.4 Komunikačná stratégia k cieľovým skupinám.	67
5.5 Akčný plán iniciačný	68
6. Finančná časť	70
6.1 Finančné zabezpečenie realizácie	70
6.2 Finančný plán.	72
7. Záver	77
8. Prílohy	78
8.1 Zoznam členov pracovnej skupiny	78
8.2 Zoznam informačných zdrojov a východiskových dokumentov.	78
8.3 Zoznam použitých skratiek.	79

1. Úvod

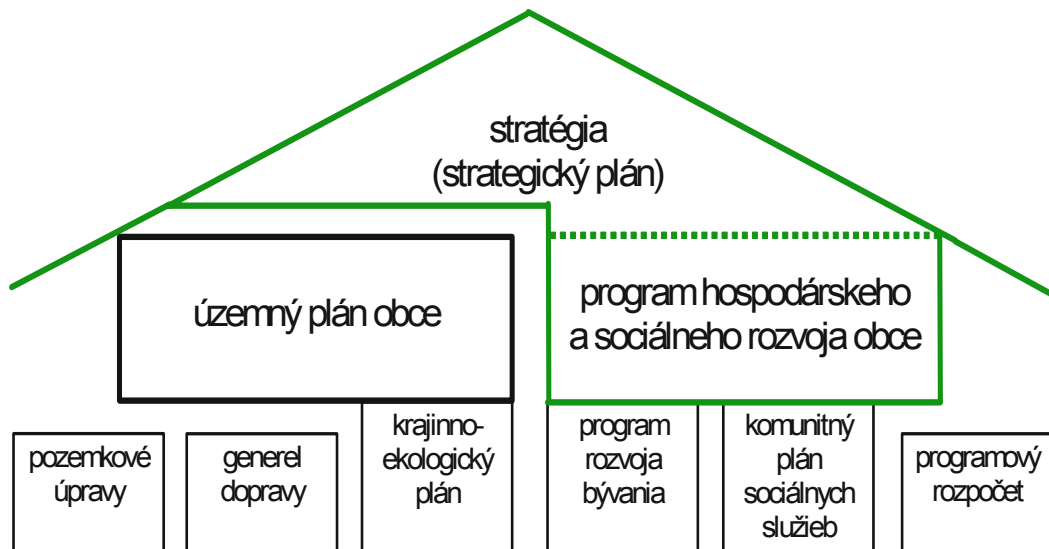
1.1 Účel programového dokumentu

Úlohy a kompetencie obcí pri uskutočňovaní podpory regionálneho rozvoja vyplývajú obciam zo Zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky a zo Zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení zákona č. 309/2014 Z.z.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce (ďalej len „program rozvoja“ alebo PHSR) má charakter strategického, t. j. strednodobého až dlhodobého rozvojového dokumentu. Plánovací horizont strategickej časti programu rozvoja obce Rudina sa ťažiskovo týka programovacieho obdobia 2014-2020, s výhľadovým horizontom do roku 2025.

Program rozvoja je nositeľom rozvojovej politiky obce, predstáv jej vedenia a obyvateľov o smerovaní rozvoja obce. Obec Rudina vypracovaním programu rozvoja dáva najavo záujem o svoju budúcnosť, ako aj budúcnosť svojich obyvateľov a súčasne tým preberá na seba zodpovednosť za ďalší rozvoj obce. V podobe tohto dokumentu získava nástroj na aktívne riadenie rozvoja, založené na iniciovaní potrebných a žiaducich zmien. Jasné stanovenie rozvojových priorít umožní obci realizovať dlhodobý rozvoj založený na cielenej stratégii a nie na náhlych, nekoordinovaných rozhodnutiach.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce ako dokument zastrešujúci rozvojovú politiku na miestnej úrovni

Zdroj: Coplák, J. Miestne strategické plánovanie a jeho väzby s územným plánovaním. Habilitačná práca. - Bratislava : FA STU, 2013

Program rozvoja je komplexným dokumentom, integrujúcim otázky rozvoja fyzických štruktúr so sociálnymi, ekonomickými a ďalšími aspektmi. Preto jeho úlohou je zastrešovať ostatné plánovacie dokumenty a odvetvové koncepcie spracované na miestnej úrovni. Na rozdiel od územného plánu, ktorý rieši najmä otázky fyzického rozvoja územia (lokalizáciu zástavby a priestorové regulatívy pre stavebný rozvoj, funkčné využitie rozvojových plôch),

program rozvoja sa podrobnejšie zaoberá otázkami ekonomického a sociálneho rozvoja, čím vo vzťahu k územnému plánu plní komplementárnu funkciu.

Aj keď ide o komplexný dokument, jeho cieľom nie je vyčerpávajúco obsiahnuť všetky problémy a nájsť na ne riešenie. Podstatou je z množstva problémov a problémových okruhov identifikovať tie, ktoré sú v danom prostredí kritické. Za účelom dosiahnutia čo najvyššej efektivity a reálnosti cieľov sústreďuje zdroje na niekoľko prioritných cieľov, resp. prioritných oblastí rozvoja.

Dlhší plánovací horizont znamená veľkú mieru neistoty a rizika, ktoré nemožno vopred predvídať s dostatočnou presnosťou. Preto má program rozvoja charakter otvorenej, flexibilnej koncepcie, schopnej reagovať na aktuálne zmeny východiskových podmienok. Aby bol program rozvoja skutočne živým dokumentom, musí byť permanentne aktualizovaný.

Z právneho hľadiska je dokumentom koordinačným, ktorý nemá charakter všeobecne záväzného predpisu. Zámery obsiahnuté v tomto dokumente sú záväzné len pre obstarávateľa v rovine morálneho a politického záväzku, daného schválením dokumentu v obecnom zastupiteľstve. Ostatné fyzické a právnické osoby sú programom viazané len do tej miery, s ktorou sami vyslovili súhlas.

Výlučné kompetencie pri obstarávaní programu má obec a jej výkonné orgány. Na základe Zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky, získali obce na úseku regionálneho rozvoja právomoc vypracúvať program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (čl. I., § 2). Obecné zastupiteľstvo program rozvoja schvaľuje, rovnako ako aj aktualizácie tohto dokumentu.

Obsah programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja je legislatívne vymedzený Zákom č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov v §8 nasledovne:

(1) Program rozvoja obce vytvorený v partnerstve

a) analytickej časti, ktorá obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce, odhad jej budúceho vývoja, možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce,

b) strategickej časti, ktorá obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifík a určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja obce rešpektovaním princípov regionálnej politiky s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia,

c) programovej časti, ktorá obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce,

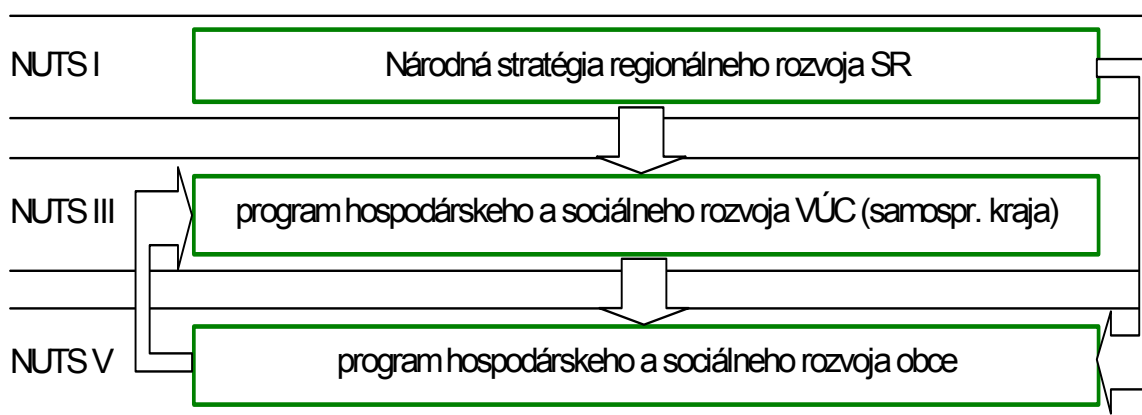
d) realizačnej časti, ktorá je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov, a

e) finančnej časti, ktorá obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie programu rozvoja obce.

Vypracovaním tohto dokumentu obec naplňa jeden zo základných princípov regionálnej politiky Európskej únie – princíp programovania. Súčasne tak zvýši svoje šance získať finančnú podporu na realizáciu projektov zo štrukturálnych fondov, keďže obec musí preukázať súlad zamýšľaného projektu s regionálnymi stratégiami i miestnou stratégiou, ktorú reprezentuje program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce.

Pri spracovaní Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Rudina sa prihliadalo na to, aby ciele a opatrenia stanovené v tomto dokumente boli v súlade s nadradenými programovými dokumentmi regionálneho rozvoja – predovšetkým s Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja.

Sústava základných programových dokumentov na podporu regionálneho rozvoja v SR

Zdroj: vlastné spracovanie

1.2 Metodika spracovania a priebeh prác na príprave programového dokumentu

Metodika

Súčasťou tohto dokumentu je stručný opis metodiky a procesu tvorby programu rozvoja obce. Cieľom je uľahčiť spravovanie a ďalšiu modifikáciu dokumentu a umožniť lepšie pochopenie princípov strategického plánovania smerom k širšej verejnosti, predovšetkým spolutvorcom a užívateľom plánu. Predpokladá sa, že po ukončení etapy prípravy programu ho jeho užívatelia budú sami prispôbovať meniacim sa podmienkam. Pri rešpektovaní metodických postupov by nemalo dôjsť k narušeniu konzistentnosti myšlienok obsiahnutých v dokumente.

Dokument bol vypracovaný v súlade s platnou Metodikou na vypracovanie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC, verzia 1.0. a 2.0. Pri usmerňovaní plánovacieho procesu a spracovaní dokumentu boli aplikované metodické postupy vyvinuté v rámci viacerých výskumných projektov (projekt APVT Metodika tvorby

strategického rozvojového plánu obce) a ďalších domácich a zahraničných metodík strategického plánovania na komunálnej úrovni (p. metodické podklady – kap. 8.2).

Plánovací postup

Proces tvorby programu rozvoja obce tvoria 3 hlavné etapy:

- analýzy
- tvorba stratégie
- operatívne plánovanie (programovanie) – tvorba programovej, realizačnej a finančnej časti

Informácie pre analýzy poskytla obec, ďalšie informácie boli získané priamymi prieskumami v teréne, diskusiami s predstaviteľmi obce. Informácie pre analýzy regionálneho kontextu sme čerpali z rozvojových dokumentov regionálnej úrovne.

Analýzy, podobne ako aj samotná rozvojová stratégia, sa sústreďovali len na rozhodujúce faktory a kľúčové prvky. Preto sú kvalitatívne hodnotenia uprednostnené pred kvantitou vstupných dát. Úlohou analýz je poskytnúť odpoveď na otázku, „kde sa obec v súčasnosti nachádza“.

Ďalším krokom bola syntéza parciálnych analýz použitím štandardnej metódy strategického plánovania – SWOT analýzy. Výsledkom bola strategická diagnostika obce, nevyhnutná pre stanovenie rozvojových cieľov.

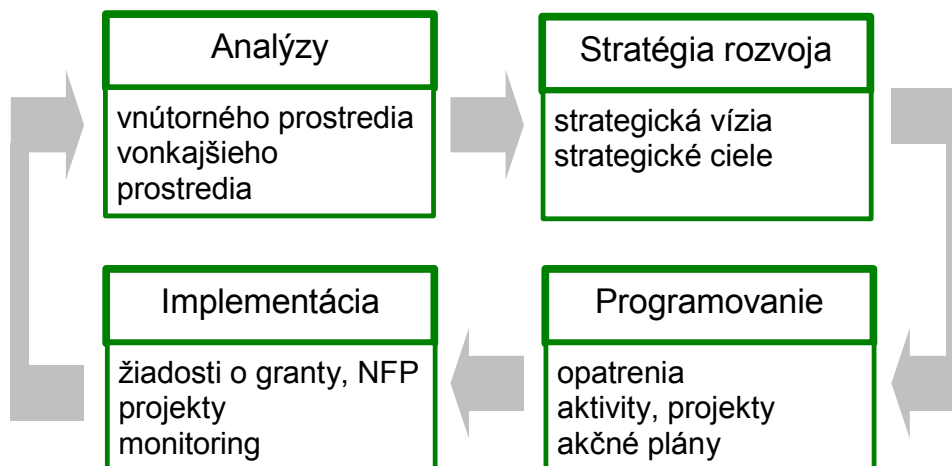
Ďalšou etapou programového dokumentu je tvorba stratégie, pozostávajúca zo strategickej vízie, podrobnejšie definovanej vo forme sústavy strategických cieľov.

Vo fáze operatívneho plánovania (programovania) boli stanovené konkrétne opatrenia, aktivity a rámcové projekty – akčné plány, ktoré majú viesť k naplneniu vízie a dlhodobých cieľov. To znamená, že pokiaľ predmetom stanovenia rozvojovej stratégie bolo zodpovedať otázku „kde chceme byť?“, tak akčné plány majú povedať „ako sa tam dostaneme“.

Harmonogram spracovania PHSR

Termín (2015)	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod								■				
Analytická časť								■	■			
Strategická časť									■			
Programová časť									■			
Realizačná časť									■			
Finančná časť									■			
Záver									■			

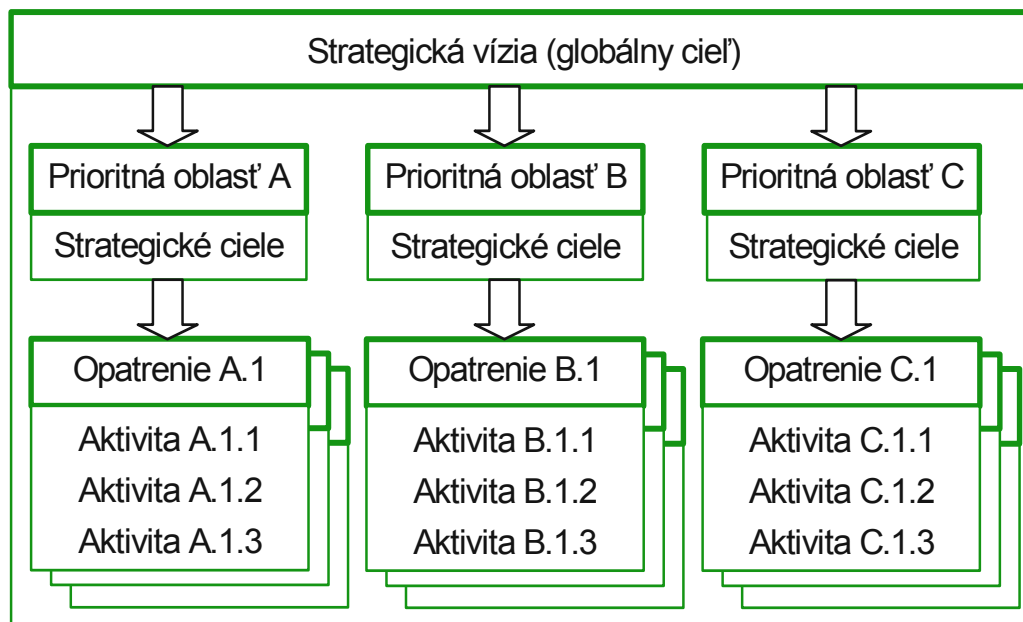
Postup spracovania programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce

Zdroj: vlastné spracovanie

Program rozvoja obce má hierarchickú štruktúru, ktorá smeruje od všeobecného ku konkrétnemu, resp. od celkového k špecifickému. Hierarchia začína globálnym cieľom strategickej vízie, pokračuje strategickými cieľmi rozdelenými podľa prioritných oblastí a uzatvára ju sústava opatrení, projektov a aktivít zhrnutých v akčných plánoch. Hierarchické usporiadanie znamená aj rozdielne časové horizonty. Program rozvoja obce je teda integrovaným plánovacím dokumentom (preto sa používa označenie „program“ a nie „plán“) zahŕňajúcim strategickú časť, ktorú tvoria dlhodobejšie ciele a programovú časť – opatrenia, aktivity a projekty realizovateľné v kratšom období.

Princíp hierarchickej štruktúry programu rozvoja obce

Zdroj: Coplák, J. Miestne strategické plánovanie a jeho väzby s územným plánovaním. Habilitačná práca. - Bratislava : FA STU, 2013

1.3 Hodnotenie uplatňovanej stratégie a realizovaných projektov

Obec pristupuje koncepčne k usmerňovaniu svojho rozvoja na základe územného plánu obce a programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce. Doterajší program rozvoja bol vypracovaný v roku 2005.

Z hodnotenia plnenia doterajšieho PHSR obce vyplynulo, že rozvojová stratégia obce je v zásade naďalej aktuálna. V uplynulom období boli čiastočne alebo úplne realizované viaceré kľúčové projekty / aktivity, navrhované v doterajšom PHSR. Okrem toho sa uskutočnili ďalšie investičné projekty, ktoré neboli zahrnuté v návrhu PHSR.

Ex-post hodnotenie doterajšieho PHSR – zoznam realizovaných a čiastočne realizovaných projektov

Č.	Názov aktivity / projektu	Rok začatia	Rok ukonč.	Ukazovateľ (%splnenia)	Náklady v EUR	Zdroje
1.	Vybudovanie zastávok SAD			100%		obec
2.	Úprava miestnych komunikácií a výstavba chodníkov			50%		obec, fondy EÚ
3.	Rekonštrukcia železničnej stanice			100%		ŽSR
4.	Vytvorenie podmienok pre výstavbu IBV a jej zahájenie			50%		obec
5.	Rekonštrukcia verejného osvetlenia			100%		fondy EÚ
6.	Úprava verejných plôch			100%		obec
7.	Výstavba bezdrôtového rozhlasu			100%		obec
8.	Komplexná rekonštrukcia a kolaudácia domu smútku			100%		obec
9.	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu			100%		obec
10.	Využitie školského stravovacieho zariadenia pre stravovanie dôchodcov			100%		obec
11.	Vybudovanie detského ihriska			100%		fondy EÚ
12.	Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí			100%		obec
13.	Vytvorenie samostatnej www stránky obce			100%		obec
14.	Spracovať komplexný informačný bulletin o historickom vývoji a tradíciách obce			100%		obec
15.	Propagácia kultúry na internete prostredníctvom www stránky obce			100%		obec

Do nového programu rozvoja bolo z predchádzajúceho dokumentu prevzatých viacero navrhovaných aktivít a projektov, pričom boli modifikované podľa aktuálnej situácie. Výsledný dokument bol z obsahového a procesného hľadiska obstarania prispôsobený záväzným požiadavkám novej metodiky.

2. Analytická časť

Analytická časť pozostáva z komplexnej situačnej analýzy vnútorného a vonkajšieho prostredia. Je štruktúrovaná podľa hlavných oblastí života obce a funkčných subsystémov. Okrem analýz samotnej obce bolo treba väčšiu pozornosť venovať analýzám externého prostredia, s cieľom identifikovať konkurenčné aktivity v regióne i možnosti ďalšej spolupráce s okolitými obcami. Na základe situačnej analýzy bola vypracovaná celková sumarizácia – zhodnotenie súčasného stavu územia.

Pre spracovanie analytickej časti boli okrem informačných zdrojov uvedených v kap. 8.2 použité súbory dát, ktoré poskytla obec a dáta zverejňované Štatistickým úradom SR. Ďalšie informácie boli získané priamymi prieskumami v teréne, miestnym zisťovaním, diskusiami s predstaviteľmi obce. Informácie pre analýzy regionálneho kontextu sme čerpali z rozvojových dokumentov regionálnej úrovne.

Analýzy technického vybavenia, urbanistickej štruktúry a bytového fondu sú v programe rozvoja sumarizované len v skrátenej podobe, vzhľadom k tomu, že technické detaily sú podrobnejšie popísané v aktuálnej územnoplánovacej dokumentácii obce.

Zoznam použitých kvantitatívnych a kvalitatívnych dát

Oblasť dát /téma	Zdroj dát	Webová stránka
Demografia	Štatistický úrad SR	www.statistics.sk
Bývanie	Štatistický úrad SR	www.statistics.sk
Školstvo a vzdelávanie	obec	–
Zdravotníctvo	–	–
Sociálna starostlivosť	obec	–
Ekonomická situácia	obec	–
Životné prostredie	MŽP SR	www.enviroportal.sk

2.1 Analýza vnútorného prostredia

2.1.1 Základná charakteristika obce

Obec Rudina leží vo východnej časti Javorníkov v úvalinovitej doline Rudinského potoka nad jeho ústím. Prevažná časť katastrálneho územia z treťohorných hornín je na pahorkatine Podjavorníckej brázdy, v severnej časti katastrálneho územia vystupuje na vrchovinu.

Katastrálne územie obce má rozlohu 627 ha a nachádza sa v nadmorskej výške 350-560 m n.m., stred obce je vo výške 387 m n.m. Územie tvorí prevažne zalesnené pohorie, odlesnené je len okolie zastavaného územia obce. Katastrálnym územím obce preteká Rudinský (Janinský) potok, prítok Neslušanky.

Z hľadiska administratívneho členenia je obec súčasťou okresu Kysucké Nové Mesto a Žilinského kraja. Na základe počtu obyvateľov sa obec Rudina zaraďuje medzi stredne veľké obce (1723 obyvateľov k 31.12.2013). Susediacimi obcami sú Rudinská, Rudinka a Nesluša. Najbližším mestom je Kysucké Nové Mesto (5 km).

2.1.2 História obce a pamiatky

Historický vývoj

Archeologické nálezy na území obce a v okolí dokumentujú osídlenie už v dobe laténskej. Prvá písomná zmienka o obci je z roku 1359. Patrila zemianskym rodinám – Rudinskovcom, Čičkanovcom, neskôr panstvu Budatín a časť rodine Ordódyovcov. V roku 1598 mala 17 domov, roku 1720 17 daňovníkov, z toho 11 želiarov. V 17. storočí bol v obci najer, krčma, pivovar, mlyn, pila. Obyvatelia sa zaoberali chovom oviec, drevorubačstvom, poľnohospodárstvom a drotárstvom. V roku 1925 bol v obci založený hasičský zbor. V roku 1950 sa z chotára Rudiny odčlenila bývalá osada Rudinka a vytvorila samostatnú obec. JRD bolo založené v roku 1956. V roku 1963 bol odovzdaný kultúrny dom.

Kultúrno-historické pamiatky

V obci Rudina nie sú nehnuteľné národné kultúrne pamiatky evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu. Je tu viacero objektov s pamiatkovou hodnotou:

- kostol Ružencovej Panny Márie, novodobý z roku 1994
- kaplnky (na Dúbravách, v Martincovom dvore)
- kríže (centrálny kríž na cintoríne, murovaný kríž v centre obce)
- časti zachovanej radovej potočnej zástavby – murované objekty zo začiatku 20. storočia
- zrubový trojpriestorový dom so sedlovou šindľovou strechou – zo začiatku 20. storočia

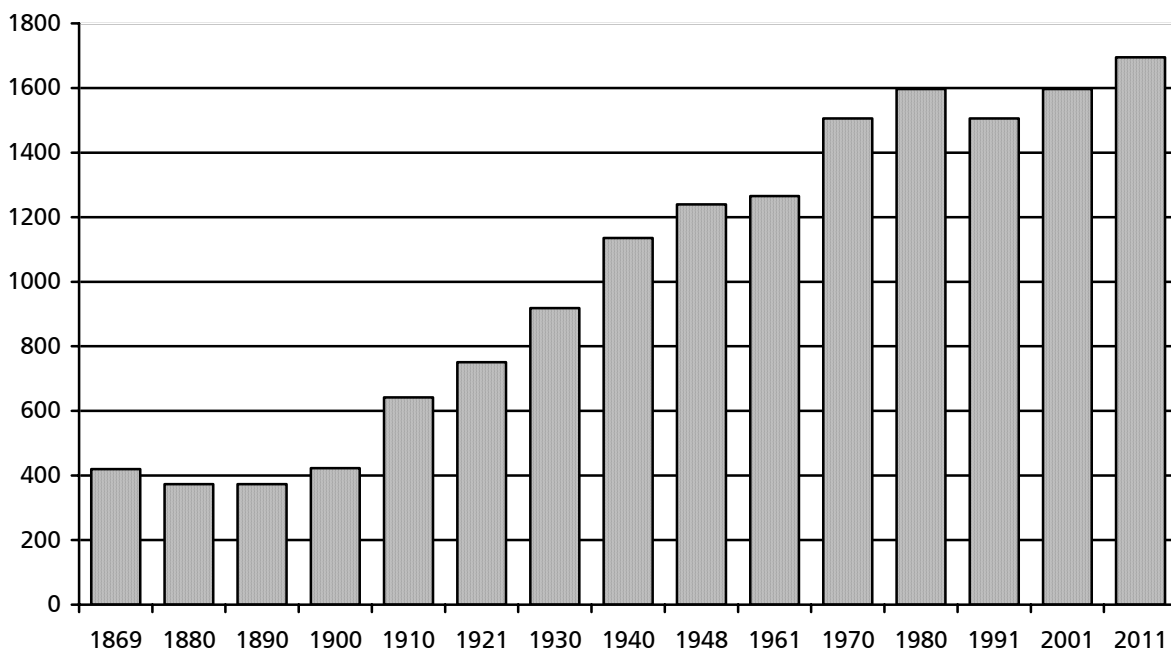
2.1.3 Obyvateľstvo a demografická situácia

Vývoj počtu obyvateľov odzrkadľuje socio-kultúrne, demografické a ekonomické procesy prebiehajúce na úrovni celej spoločnosti, no sčasti je aj odrazom postavenia obce v štruktúre osídlenia a lokálnych zmien.

Obec v minulosti patrila medzi malé obce. Do konca 19. storočia mala len okolo 400 obyvateľov. Od začiatku 20. storočia však začína kontinuálny a veľmi dynamický populačný rast. Do roku 1970 vzrástol počet obyvateľov až na 1506. To predstavuje viac ako 3,5 násobný rast za obdobie 70 rokov. Potom nasledovalo obdobie relatívnej stagnácie. Obyvateľstvo sa za podpory masívnej bytovej výstavby sťahovalo do dynamicky sa rozvíjajúcich priemyselných centier Žiliny, Kysuckého Nového Mesta a ďalších miest. Tieto vplyvy však čiastočne kompenzovalo zaradenie obce Rudina medzi strediská miestneho významu, tzv. strediskové obce. V posledných 10 rokoch počet obyvateľov obce opätovne rastie. Ide hlavne o vplyv suburbanizačných tendencií, keď obyvatelia miest sa sťahujú do okolitých vidieckych obcí. K 31.12. 2013 mala obec Rudina 1723 obyvateľov, čo je historicky najvyšší počet.

Vývoj počtu obyvateľstva

Rok sčítania obyv.	Počet obyv.
1869	420
1880	373
1890	373
1900	423
1910	642
1921	751
1930	918
1940	1135
1948	1239
1961	1265
1970	1506
1980	1597
1991	1506
2001	1597
2011	1695

Prirodzený a mechanický pohyb obyvateľstva

Rok	narodení	zosnutí	prihlásení	odhlásení	bilancia	Počet obyvateľov k 31.12.
2007	19	18	34	18	+17	1686
2008	17	18	27	19	+7	1693
2009	18	21	42	21	+18	1711
2010	16	22	25	20	-1	1710
2011	25	11	34	27	+21	1711
2012	18	14	25	16	+13	1724
2013	19	23	25	22	-1	1723

Populačný rast z posledných rokov pochádza hlavne z migrácie, sčasti je aj vďaka prirodzenému prírastku. V sledovanom období rokov 2007 – 2013 bola bilancia prirodzeného pohybu mierne pozitívna – 132 narodených : 127 zosnulých.

Migračná bilancia bola výrazne pozitívna – v sledovanom období sa do obce prisťahovalo 212 obyvateľov, odsťahovalo sa len 143 obyvateľov, t.j. počet prisťahovaných bol 1,5 násobne vyšší ako počet odsťahovaných.

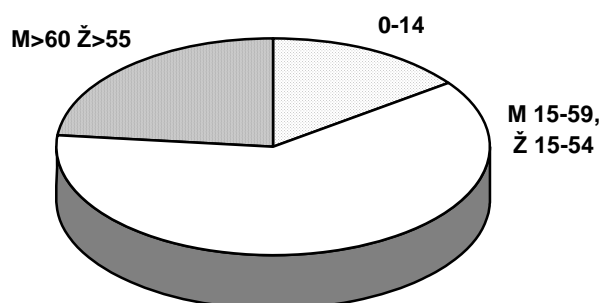
V budúcnosti možno počítať s nárastom počtu obyvateľov, ktorý bude pochádzať hlavne z migrácie do obce. Následne možno predpokladať aj zvýšenie natality – vďaka prisťahovaniu mladších vekových skupín obyvateľov vo fertilnom veku. Naplnenie potenciálu obce získavať nových obyvateľov migráciou však bude závisieť od rozvojovej politiky obce,

udržania a zlepšenia kvality života v obci, od situácie na trhu práce v celom regióne, ponuky služieb v obci a kvality technickej infraštruktúry.

Skladba obyvateľov podľa vekových skupín

Počet trvalo bývajúcich obyvateľov	1695
z toho muži	858
z toho ženy	837
Počet obyvateľov v predproduktívnom veku (0-14)	299
Počet obyvateľov v produktívnom veku	1201
Počet obyvateľov v poproduktívnom veku	195

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011.

Skladba obyvateľov podľa národnosti

Národnosť	slovenská	česká	ukrajinská	iná	nezistená
	1629	13	5	13	35

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Obyvateľstvo je slovenskej národnosti. Slováci podľa údajov z roku 2011 tvoria 98,1% obyvateľov (bez zohľadnenia obyvateľov s nezistenou národnosťou).

Skladba obyvateľov podľa vierovyznania

Vierovyznanie	rímskokatolícka cirkev	evanjelická cirkev a.v.	iné	bez vyznania	nezistené
	1437	8	19	93	138

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Z hľadiska náboženského vyznania je štruktúra obyvateľstva tiež homogénna. Miera religiozity dosahuje nadpriemerné hodnoty. 92,3% všetkých obyvateľov sa hlási k rímskokatolíckej cirkvi (bez zohľadnenia obyvateľov s nezisteným vierovyznaním). Iné vierovyznania nie sú významnejšou mierou zastúpené.

Vzdelanostná úroveň obyvateľov

Dosiahnuté vzdelanie	
Základné	274
Učňovské (bez maturity)	276
Stredné odborné (bez maturity)	184
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	55
Úplné stredné odborné (s maturitou)	316
Úplné stredné všeobecné	48
Vyššie odborné	9
Vysokoškolské 1. stupňa (bakalárske)	25
Vysokoškolské 2. stupňa (magisterské)	140
Vysokoškolské 3. stupňa (doktorandské)	6
Bez vzdelania	302
Nezistené	6

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Úroveň dosiahnutého vzdelania obyvateľstva je priemerná. Za uplynulých 10 rokov však vzdelanostná úroveň obyvateľstva zaznamenala podstatné zlepšenie.

2.1.4 Trh práce a sociálna situácia

Hospodárske subjekty pôsobiace na území obce zabezpečujú pre miestne ekonomicky aktívne obyvateľstvo len minimálny počet pracovných miest. Stále pracovné miesta sú v miestnej verejnej správe, v poľnohospodárstve a lesnom hospodárstve, v drobných miestnych podnikateľských prevádzkach. Spolu je tu vytvorených asi 80 pracovných miest. Vo verejných službách obce je niekoľko pracovných miest vo verejnej správe (zamestnanci obecného úradu a vzdelávacích zariadení).

Počet pracovných miest od roku 1989 poklesol najmä v poľnohospodárstve, kde došlo k postupnému útlmu výroby, pri súčasnom raste požiadaviek na zvyšovanie produktivity práce. V súčasnosti nachádza najviac ekonomicky aktívnych obyvateľov pracovné uplatnenie v priemyselnej výrobe, maloobchode a službách.

Podľa údajov z posledného sčítania z roku 2011 väčšina obyvateľov pracovala v terciárnom sektore (služby) – 361 obyvateľov a v sekundárnom sektore (priemysel) – 390 obyvateľov. V súčasnosti je už je podiel zamestnancov primárneho sektora (poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo) nízky – 23 obyvateľov.

Za prácou mimo obec odchádzalo 682 obyvateľov, čo z počtu ekonomicky aktívnych v roku 2011 predstavovalo až 83%. Cieľovými miestami odchádzky je hlavne Žilina, v menšej miere aj iné mestá, vrátane ČR.

Vďaka dostatočnej ponuke pracovných príležitostí v Žiline je miera nezamestnanosti pomerne nízka. Odrazom nízkej miery nezamestnanosti je aj nízky počet sociálne odkázaných obyvateľov.

Vysoká miera odchádzky za prácou je však príčinou uvoľňovania sociálnych a psychologických väzieb na miesto bydliska. Výskyt sociálno–patologických javov (krádeží, vandalizmu, neusporiadaného životného štýlu) je minimálny a nepredstavuje závažnejší problém.

Ekonomická aktivita obyvateľov

Počet ekonomicky aktívnych osôb	818
Podiel ekonomicky aktívnych na celku (%)	48,3
- pracujúci (okrem dôchodcov)	677
- pracujúci dôchodcovia	26
- osoby na materskej a rodičovskej dovolenke	49
- nezamestnaní	104
- študenti	121
- osoby v domácnosti	5
- dôchodcovia	326
- príjemcovia kapitál. príjmov	1
- iná a nezistená	61

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

2.1.5 Hospodárska základňa

Značnú časť katastrálneho územia pokrývajú lesné porasty – lesy sú na 50,8 % výmery katastrálneho územia. Lesy obhospodaruje Urbariát Rudina.

Poľnohospodárska pôda predstavuje v rámci katastrálneho územia obce 42,7% jeho výmery. Je vo vlastníctve súkromných roľníkov a fyzických osôb. Na pôde hospodári Roľnícke družstvo Rudina. Zameriava sa na pestovanie zemiakov, obilnín, krmovín, repky olejnej a chov hovädzieho dobytku.

Nepoľnohospodársku výrobu reprezentujú len prevádzky drobných výrobných služieb – pekáreň, malé firmy a živnostníci podnikajúci v oblasti stavebníctva. Kontinuita tradičných remesiel bola v dôsledku prevládnutia moderného životného štýlu prerušená a v súčasnosti nie sú v obci nositelia tradícií remeselnej a umeleckej výroby.

Evidencia podnikateľských subjektov obce

Názov podnikateľského subjektu / sídlo	Počet zam.	Prírastok / úbytok zamestn.	Tržby (rok)	Rast pridanej hodnoty (rok)	Záznam z rokovania	Kontakt
Roľnícke družstvo Rudina	20	-	-	-	-	-
Pekáreň Monika, s.r.o. Rudina	6	-	-	-	-	-

2.1.6 Cestovný ruch, rekreácia a šport

V obci Rudina nie sú žiadne ubytovacie ani rekreačné zariadenia. Vyznačené sú pešie turistické trasy, z nich jedna prechádza aj cez stred obce. Vyznačená je aj cyklistická trasa Nesluša – Rudina – Rudinská. V zimnom období sú tu vhodné podmienky pre beh na lyžiach. V obci je rozšírená chalupárska rekreácia. Podľa ÚPN VÚC Žilinského kraja má osobitne obec Rudina potenciál rozvoja rekreačnej funkcie.

Pre športové aktivity obyvateľov obce sa využíva športový areál s futbalovým ihriskom OŠK Rudina. Je tu tiež novovybudované detské ihrisko.

2.1.7 Občianska vybavenosť

V obci sú zastúpené všetky zariadenia základnej občianskej vybavenosti. Z hľadiska priestorovej lokalizácie sú situované pozdĺž prieľahu cesty III. triedy zastavaným územím obce. Sú rozptýlené v zástavbe a nevytvárajú kompaktné vybavenostné centrum.

Nekomerčnú občiansku vybavenosť reprezentuje obecný úrad, kultúrny dom, základná škola, materská škola, požiarna zbrojnica, kostol, cintorín, kostol, zdravotné stredisko.

Základná škola v obci je plnoorganizovaná, pre 1-9. ročník. Kapacita zariadenia postačuje súčasným potrebám. Navštevujú ju aj deti z obce Rudinka, II. stupeň aj deti z obce Rudinská.

V zdravotnom stredisku sú ambulancie praktického lekára, pediatra a stomatológa. Zdravotnícke zariadenia vyššieho významu – poliklinika a nemocnica sú v Kysuckom Novom Meste a v Žiline.

Kostol Ružencovej Panny Márie je novodobý, vysvätený v roku 1995. V obci je tiež cintorín, ktorý má nedostatočnú kapacitnú rezervu a je potrebné jeho rozšírenie.

Sektor komerčných služieb a obchodu v obci je málo rozvinutý. Vzhľadom k počtu obyvateľov však trhový priestor nepostačuje pre etablovanie ďalších obchodov a služieb.

Obyvatelia využívajú zariadenia maloobchodu a služieb v okolitých mestách – Žiline a Kysuckom Novom Meste. Zastúpené sú predajne potravinárskeho tovaru a pohostinské prevádzky. Sú sústredené v centrálnej časti obce, pozdĺž hlavnej ulice. Je tu tiež pošta s pôsobnosťou aj pre obce Rudinská a Rudinka.

V budúcnosti, v dôsledku prisťahovania nových obyvateľov, sa predpokladá postupné rozšírenie trhového priestoru pre ďalšie služby a obchodné prevádzky. Využitie rekreačného potenciálu by pôsobilo ako faktor rozvoja špecifických služieb, najmä v segmente ubytovania a spoločného stravovania.

2.1.8 Kultúra, spoločenské aktivity a neziskový sektor

Kultúra sa v minulosti do značnej miery prelínala s náboženskými obradmi a s ľudovými tradíciami. V súčasnosti sa z iniciatívy obce pravidelne organizujú viaceré podujatia:

- Hasičská sobota
- Súťaž v cyklotriale (európsky pohár, majstrovstvá Slovenska)
- Súťaž o najkrajšiu kvetinovú výzdobu domu a záhrady
- Deň matiek
- Vianočné trhy spojené s obecnou zabíjačkou (od roku 2013)
- Posedenie s Mikulášom
- verejné zhromaždenie občanov
- tradičné hody
- detský maškarný ples
- posedenie pre dôchodcov v rámci mesiaca úcty k starším

K spoločenskému životu prispievajú kluby vyvíjajúce aktivity v oblasti športu – futbalový klub OŠK Rudina. Rozvíjajú sa tu aj ďalšie športy – cyklotrial a bikros, športový rybolov. Je tu organizovaný Dobrovoľný hasičský zbor, ktorý sa aktívne zapája do súťaží.

Obec Rudina má nadviazanú cezhraničnú spoluprácu s obcou Bukovec v ČR.

V obci je kultúrny dom s priestorovými podmienkami pre rôzne kultúrno-spoločenské podujatia. V budove je aj knižnica.

Evidencia mimovládnych organizácií obce

Názov subjektu / sídlo / predmet činnosti	Právna forma	IČO	Cieľová skupina	Počet členov	Kontakt
Cykloklub Rudina	OZ	42219108	šport		
Miestna akčná skupina Dolné Kysuce	OZ	42434572	reg. rozvoj		
Obecný športový Klub Rudina	OZ		šport		
Združenie rodičov a priateľov ZŠ a MŠ v Rudine	OZ	42062377	vzdelávanie		
Jednota dôchodcov Slovenska – MO					
Slovenský zväz záhradkárov – MO					

2.1.9 Bývanie a bytový fond

Bývanie je hlavnou funkciou na území obce. Bytový fond tvorí tradičná zástavba rodinných domov, zväčša jednopodlažných. Menšia časť bytového fondu je v bytových domoch.

Priemerná obložnosť bytu (počet obyvateľov na 1 byt) dosahuje hodnotu až 3,41 a výrazne prevyšuje priemer SR a priemer za okres Kysucké Nové Mesto (3,28). Plošný štandard bytového fondu dosahuje priemerné hodnoty v rámci okresu. Podiel bytov vybavených ústredným kúrením a bytov vybavených kúpeľňou alebo sprch. kútom sa neodchyľuje od okresného priemeru.

Podiel neobývaných bytov predstavuje 9,8% z celkového počtu bytov a je pomerne nízky, podobne ako v celom okrese (11,7%). Hlavnou príčinou neobývanosti je horší stavebnotechnický stav bytového fondu v starších objektoch, ktoré nie sú prispôsobené súčasným štandardom bývania. Tento bytový fond je vhodné rekonštruovať a znovu využiť pre obytné funkcie, prípadne pre rekreačné účely.

Vzhľadom k nadpriemernej obložnosti bytov, nízkemu podielu neobývaných bytov a pozitívnej migračnej bilancii možno aj v budúcnosti očakávať vysoký záujem o novú bytovú výstavbu v obci.

Počet domov a bytov

domy spolu	466
trvale obývané domy	415
z toho rodinné domy	404
z toho bytové domy	4
z toho iné	2
neobývané domy	51
byty spolu	551
trvale obývané byty spolu	497
z toho v rodinných domoch	373
z toho v bytových domoch	80
z toho iné	31
neobývané byty spolu	54

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Domy podľa obdobia výstavby

do roku 1945	1946 – 1990	1991 – 2000	2001 a neskôr
56	278	14	41

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

2.1.10 Dopravná a technická infraštruktúra

Doprava

Z hľadiska dopravnej dostupnosti má obec Rudina relatívne výhodnú polohu v blízkosti multimodálneho dopravného koridoru Žilina – Kysucké Nové Mesto – Čadca – hranica s Poľskom a ČR. Tento koridor tvorí cesta I. triedy č. I/11, železničná trať Žilina – Čadca – hranica s ČR – Ostrava, plánovaná diaľnica D3, ako aj uvažovaná 4. etapa vážskej vodnej cesty.

Zastavané územie samotnej obce leží na cestách III. triedy č. III/57058 Rudinka – Rudinská a č. III/50757 Rudina – Kysucké Nové Mesto. Na cestu I. triedy č. I/11 je napojená v Kysuckom Novom Meste. Intenzita dopravy na ceste je nízka a tvorí ju výlučne cieľová doprava do obcí Rudina a Rudinská. Spojenie s krajským mestom Žilina zabezpečuje cesta I/11, ktorá je súčasťou medzinárodného koridoru E75. Ďalšie možné spojenie je po nevyhovujúcej miestnej komunikácii cez Vranie – miestnu časť Žiliny.

Obcou prechádza železničná trať č. 127 Žilina – Čadca. V obci je na trati zastávka, ktorá bola obnovená v roku 1952. Ide o dvojkolažnú elektrifikovanú trať Žilina – Čadca – hranica s ČR – Ostrava. Najbližšie medzinárodné dopravné letisko sa nachádza v Žiline, v časti Dolný Hričov.

Kostru dopravnej siete obce Rudina tvorí prieťah cesty III. triedy zastavaným územím obce. Z tejto komunikácie sa odpája niekoľko kratších úsekov miestnych komunikácií. Komunikácie sú len čiastočne zokruhované, viaceré sú slepé. Sprístupňujú obytnú zástavbu, zariadenia občianskej vybavenosti. Väčšina týchto komunikácií má nedostatočné šírkové parametre a nevyhovujúcu kvalitu povrchového krytu. Viaceré komunikácie sú nespevnené.

Chodníky sú vybudované v centrálnej časti obce pozdĺž prieťahu cesty III. triedy zastavaným územím.

Samostatné cyklistické chodníky v obci ani okolí nie sú vybudované. Cyklistická trasa Nesluša – Rudina – Rudinská je vyznačená po existujúcich komunikáciách.

Plochy statickej dopravy sa nachádzajú len pri obecnom úrade a niektorých ďalších zariadeniach občianskej vybavenosti. Pre odstavovanie motorových vozidiel sa ďalej využívajú pridružené priestory komunikácií – rozšírenia asfaltovej plochy vozovky, prípadne zatravnené krajnice. Odstavné plochy pre rodinné domy sú zabezpečované na pozemkoch rodinných domov – v garážach alebo na spevnených plochách.

Verejná hromadná doprava je realizovaná autobusovou dopravou, ako aj železničnou dopravou. Autobusovú dopravu zabezpečujú linky SAD Žilina, a.s. Kysucké Nové Mesto – Rudinská. Železničnú dopravu zabezpečuje Železničná spoločnosť Slovensko, a.s. na trati Žilina – Čadca. Celkovo možno spojenie verejnou dopravou hodnotiť ako vyhovujúce. V poslednom období neustále stúpa podiel individuálnej automobilovej dopravy pri

dochádzke do zamestnania, za kultúrou a nákupmi. Napriek tomu je udržanie dostatočného počtu spojov dôležité hlavne pre nižšie príjmové skupiny, žiakov, študentov a obyvateľov bez osobného automobilu.

Technická infraštruktúra

V obci Rudina je vybudovaný verejný vodovod, z ktorého je zásobovaných takmer 100% domácností. Zásobovanie verejného vodovodu je prostredníctvom skupinového vodovodu Nová Bystrica.

Obec Rudina nemá vybudovanú splaškovú kanalizáciu ani čistiareň odpadových vôd. Odpadové vody sa zhromažďujú do žump a septikov rodinných domov, zariadení občianskej vybavenosti a výroby a sú likvidované individuálne vlastníckmi jednotlivých nehnuteľností.

Obec Rudina je zásobovaná elektrickou energiou odbočkami zo vzdušných vedení VN 22 kV z elektrizačnej siete SSE, a. s. Z kmeňových vedení odbočujú vonkajšie elektrické vedenia prípojkami k transformačným staniciam.

Obec Rudina je plynofikovaná. Zemným plynom je zásobovaná z regulačnej stanice plynu Rudinská, ktorá slúži pre obce Rudinská, Rudina a Rudinka. Regulačná stanica plynu sa nachádza medzi obcami Rudina a Rudinská.

Miestna telekomunikačná sieť obce je zabezpečená prevažne vzdušným vedením. Územie je pokryté signálom mobilných operátorov Orange, T-Mobile a O2. Pokrytie internetom je zabezpečované prostredníctvom telekomunikačných operátorov.

V obci je vybudovaný systém miestneho rozhlasu. Prevádzka je zabezpečená cez rozhlasovú ústredňu lokalizovanú v budove obecného úradu. Systém miestneho rozhlasu je v nevyhovujúcom technickom stave. Nedávno bol na verejných priestranstvách inštalovaný kamerový systém.

V uliciach obce je od roku 1971 vybudované verejné osvetlenie.

Úroveň technickej infraštruktúry možno hodnotiť ako priemernú – absencia splaškovej kanalizácie však predstavuje isté obmedzenie pre ďalší rozvoj obce.

2.1.11 Prírodné podmienky a životné prostredie

Prírodné podmienky

Reliéf je členitý, s nadmorskou výškou v rozmedzí od 350 do 560 m n.m. Stred obce je vo výške 387 m.n.m. Obec Rudina sa rozkladá na juhovýchodnom úbočí severovýchodnej časti pohoria Javorníky, v rámci podcelku nazývaného Nízke Javorníky, v doline Rudinského potoka.

Na územie obce zasahujú až tri časti Nízkych Javorníkov – Javornicka brázda, Kysucká kotlina a Rovnianska vrchovina. Javornicka brázda sa nachádza v dolnej časti

juhovýchodnej úboče a oddeľuje vyššiu hornatú časť Javorníkov od ich vrchovinného predhoria. Súčasťou tohto predhoria je Rovnianska vrchovina, do ktorej patrí asi 80% katastrálneho územia obce. Má vyvýšený vrchovinný charakter, na severozápade hraničí s Javorníckou brázdou, na juhovýchode klesá k doline Kysuce. Tu zasahuje na územie Rudiny Kysucká kotlina.

Na území obce sa uplatňuje najmä silný fluvialny erózný proces, charakteristický pomerne silnou hĺbkovou eróziou. Takto vznikla hlboká dolina so slabou vyvinutou nivou, preto sa zástavba koncentruje v bezprostrednom okolí toku. Priemerná sklonitosť väčšiny územia obce sa pohybuje v rozmedzí 6 až 14°, vo vyšších polohách miestami tieto hodnoty prekračuje.

Geologický podklad tvoria tretohorné flyšové horniny vonkajších Karpát. Geologický poklad tvorený flyšom, resp. flyšovými vývoji je charakteristický premenlivým podielom a mnohonásobným, pomerne rovnomerným, rytmickým striedaním vrstiev pieskovcov a ílovcov. Z geologického hľadiska vznikol flyš intenzívnym zvrásnením morských sedimentov mezozoika a paleogénu.

Z hľadiska pôdných typov sa na území obce vyvinuli hlavne kambizeme (hnedé lesné pôdy) na flyšovom podklade. Ich vznik bol podmienený permacídnym vodným režimom, typickým pre oblasti s dostatkom vody zo zrážok a nižšími teplotami obmedzujúcimi výpar. Kambizeme pseudoglejové je možné nájsť na ťažších zvetralinách flyša v ílovcovom vývoji. Pieskovce a ílovce ako materské horniny, sú pomerne chudobné na živiny, pôdy na nich sú preto menej úrodné.

Z hľadiska tvorby povrchového odtoku sa územie nachádza vo vrchovinovej oblasti s režimom odtoku, ktorý zodpovedá dažďovo-snehovému typu, s vysokou vodnosťou v jarnom období (marec – apríl). Najvyššie dlhodobé priemerné mesačné prietoky sú v marci. Najnižšie dlhodobé priemerné mesačné prietoky sú v novembri. Výrazné podružné zvýšenie vodnosti je koncom jesene a začiatkom zimy.

Katastrálne územie spadá do povodia rieky Kysuca. Os riečnej siete tvorí Rudinský potok. Tok s dĺžkou 11,6 km pramení v Javorníkoch, na južných svahoch Jakubovského vrchu v nadmorskej výške 710 m n.m., v blízkosti osady Hutytrovci. Je pravostranným prítokom Neslušanky.

Z hydrogeologického hľadiska je územie málo významné. Horninové prostredie nevytvára podmienky pre vznik vodohospodársky významných zásob podzemných vôd využiteľných pre hromadné zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou. Na výskyt podzemných vôd v oblasti Javorníkov má výrazný vplyv prítomnosť a striedanie flyšových hornín. Vrstvy priepustných pieskovcov sú od seba často izolované vrstvami nepriepustných ílovcov, vďaka čomu sú podmienky pre akumuláciu a následnú cirkuláciu podzemných vôd nepriaznivé. To sa prejavuje prítomnosťou väčšieho množstva prameňov s menšou výdatnosťou (do 0,3 l.s⁻¹), ktoré v mnohých prípadoch počas suchších období vysychajú.

Miestne klimatické pomery sú na území obce ovplyvnené nadmorskou výškou a tvarom reliéfu. Priemerné ročné teploty v severnej časti katastrálneho územia dosahujú 4 – 6 °C, v strednej časti dosahujú 6 – 7 °C a na juhovýchodnom okraji dokonca 7 – 8 °C. Priemerná

teplota v júli sa v severnej časti pohybuje v rozpätí 14 – 16 °C, v južnej časti je vyššia: 16 – 18 °C. Priemerná teplota vzduchu v januári dosahuje na väčšine územia –4 až –5 °C, smerom na sever klesá na –5 až –6 °C.

Z klimatického hľadiska patrí prevažná časť územia obce do oblasti mierne teplej, okrsku mierne teplého, veľmi vlhkého, vrchovinového, iba juhovýchodný výbežok náleží do okrsku mierne teplého, vlhkého s chladnou až studenou zimou.

Bezmrazové obdobie trvá v priemere 140 – 160 dní v roku. Obdobie s priemernou dennou teplotou vzduchu nižšou ako 0 °C tu trvá 100 – 120 dní v roku. Približne rovnako dlho trvá na severe územia obce obdobie so snehovou pokrývkou min. 1 cm. V južnej časti obce trvá kratšie, približne 80 – 100 dní. Priemerná maximálna výška snehovej pokrývky sa pohybuje na úrovni 50–75 cm.

Z hľadiska zrážkových pomerov je územie obce vlhkou oblasťou. Ročný úhrn zrážok sa podľa priemerných hodnôt na väčšine územia pohybuje na úrovni 800 – 900 mm, pričom množstvo zrážok mierne klesá zo severu na juh. Priemerný mesačný úhrn zrážok v januári dosahuje 50–60 mm (60–70 mm v severnej časti), v júli 80 – 100 mm. Približne 60% zrážok spadne vo vegetačnom období. Maximálny mesačný úhrn zrážok v 50 ročnom rade údajov bol zaznamenaný na úrovni 250-300 mm.

Typickým pre Kysuce je vysoký výskyt inverzných stavov, hmiel. Významnú úlohu tu zohrávajú miestne cirkulačné pomery, orografické podmienky a nadmorská výška. Počas inverzie dochádza k silnejšiemu ochladeniu povrchu zeme v kotlinách a dolinách než vo vyšších polohách. Inverzie vznikajú najmä pri anticyklonálnych situáciách, pri silnom vyžarovaní v nočných a ranných hodinách. V južnej časti územia je 80 – 100 dní s hmlou v roku, nižší počet takýchto dní je vo vyšších polohách s nadmorskou výškou do 600 m (20 – 50 dní).

V danom území prevláda prúdenie vzduchu zo západu, pri povrchu je však vietor výrazne ovplyvnený severozápadno-juhovýchodnou orientáciou údolia. V ročnom chode sú zväčša najveternejšími mesiacmi február a marec, najmenej veterné býva obvykle jesenné obdobie (september).

Potenciálna prirodzená vegetácia, je taká vegetácia, ktorá by sa v území vyvinula bez antropogénneho vplyvu. Na prevažnej časti územia Rudiny je to vegetačné pásmo bučín – hlavne bukové a jedľovo-bukové lesy, na menších plochách na severozápade aj podhorské bukové lesy a vo východnej časti aj karpatské dubovo-hrabové lesy. V okolí Rudinského potoka a Neslušanky sú to jelšové lesy a jaseňovo-jelšové lužné lesy.

Reálna vegetácia, nachádzajúca sa v danom území, sa od prirodzenej vegetácie podstatne odlišuje. Lesné plochy sa síce zachovali v prevažnej časti katastrálneho územia a len na časti boli nahradené poľnohospodárskou pôdou, druhové zloženie lesa je však v súčasnosti charakteristické monokultúrami smrekových porastov. Z hľadiska drevinovej skladby majú najväčšie zastúpenie ihličnaté dreviny – smrek a borovica a z listnatých drevín buk.

Ochrana prírody a krajiny

Územie obce sa nachádza mimo súvislej sústavy chránených území Natura 2000 – nezasahuje do navrhovaných vtáčích území, ani území európskeho významu. Nezasahujú sem žiadne veľkoplošné ani maloplošné územia ochrany prírody. V celom katastrálnom území platí 1. stupeň ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. Nie sú tu evidované chránené stromy, chránené biotopy ani významné mokrade.

Stav životného prostredia a environmentálne problémy

Z hľadiska kvality ovzdušia nepatrí okres Kysucké Nové Mesto ani územie obce medzi zafažené oblasti. Vo väčšine ukazovateľov produkcie znečisťujúcich látok v posledných 20 rokoch k výraznému poklesu. Dôvodom tohto vývoja je ukončenie výroby prevádzok s najväčšou produkciou znečisťujúcich látok a pokračujúca plynofikácia energetických stacionárnych zdrojov. V obci sa nenachádzajú žiadne veľké ani stredné zdroje znečisťovania ovzdušia.

Obec sa nachádza v pramennej oblasti, z tohto dôvodu je znečistenie povrchových a podzemných vôd nižšie ako na dolných tokoch. Najvyššie znečistenie sa predpokladá na toku Rudinského potoka poniže zastavaného územia obce. Zdrojom znečistenia sú predovšetkým odpadové vody z rodinných domov, nakoľko v obci nie je vybudovaná splašková kanalizácia. Odpadové vody sú tu často likvidované nevhodným spôsobom alebo nelegálne vypúšťané do vodného toku.

Zber a likvidáciu netriedeného komunálneho odpadu je zabezpečovaný na regionálnu skládku odpadu. Obec má zavedený separovaný zber odpadu pre papier, sklo a plasty. Drobný stavebný odpad sa zabezpečuje zberom do veľkých kontajnerov. V obci je zriadený zberný dvor. V obci ani okolí nie sú skládky odpadu ani nelegálne smetiská.

2.1.12 Štruktúra samosprávy a hospodárenie obce

Hospodárenie a rozpočtová situácia obce

Realizáciou koncepcie fiškálnej decentralizácie samospráv sa od roku 2005 výrazne zmenilo financovanie obcí. Reforma priniesla prechod od poskytovania dotácií samospráve zo štátneho rozpočtu k financovaniu kompetencií prostredníctvom daňových príjmov. Nový systém financovania prináša väčšiu voľnosť pri nakladaní s financiami v obecnom rozpočte, no súčasne kladie väčšie nároky na finančné riadenie obce. Pôvodný systém rozdeľovania prostriedkov podľa počtu obyvateľov ako jediného kritéria nahradil systém 4 kritérií pre určenie podielu obce na výnose dane z príjmov (počet obyvateľov s trvalým pobytom v obci, upravený veľkostným koeficientom, počet detí, ktoré v obci chodia do štátnych predškolských a školských zariadení, počet obyvateľov v dôchodkovom veku). Ďalšie zmeny sa týkajú miestnych daní a poplatkov. Obce ďalej získali väčšie právomoci pri určovaní sadzieb dane z nehnuteľností.

Obec hospodári s vyrovnaným, resp. mierne prebytkovým rozpočtom. Za rok 2014 boli skutočné príjmy vo výške 1 224 353 Eur a skutočné výdavky 1 023 566 Eur. V štruktúre príjmov prevládajú cudzie zdroje (transfery zo štátneho rozpočtu) nad vlastnými zdrojmi (miestne dane a poplatky). Značná časť výdavkov smeruje na zabezpečenie bežnej prevádzky obce, obecného úradu a vzdelávacích zariadení, predovšetkým na pokrytie mzdových nárokov a nákladov na energie.

Vo vlastníctve obce sú niektoré nehnuteľnosti – verejné budovy, vrátane príslušných pozemkov, ďalej pozemky pod komunikáciami, cintorínom.

Z analýzy vyplýva, že obecný rozpočet poskytuje istý priestor na financovanie rozvojových zámerov. Je však potrebné uchádzať sa aj o získanie externých zdrojov – súkromných investícií, grantov a príspevkov z podporných programov, najmä na realizáciu náročnejších investičných projektov.

Štruktúra a činnosť miestnej samosprávy

Obecné zastupiteľstvo má 9 členov. Schôdze sa konajú spravidla 1x za 2 – 3 mesiace. Ustanovená je funkcia zástupcu starostky a hlavného kontrolóra.

Vo vzťahu k obecnému zastupiteľstvu plnia poradnú funkciu rada obce a viaceré odborné komisie:

- finančná komisia
- sociálna komisia
- komisia športu a kultúry
- komisia stavebná a občianskeho spolunažívania
- komisia životného prostredia

Komunikácia s obyvateľmi prebieha zväčša prostredníctvom neformálnych stretnutí. Obec prevádzkuje vysielanie obecného rozhlasu. Má zriadenú internetovú stránku www.rudina.sk, kde sú zverejnené základné informácie o dianí v obci. Obec v rokoch 2010 a 2014 postupne vydala 2 monografie venované histórii obce a miestnym tradíciám.

2.1.13 Analýza pripravovaných projektov

V súčasnosti sú projektovo a technicky pripravené viaceré investičné projekty, ktoré uvádzame v nasledujúcom tabuľkovom prehľade.

Analýza stavu projektovej pripravenosti investícií

Názov investície	Oblasť	Rok začatia	Tech. priprav.	Rok ukonč.	Náklady v EUR	Zdroje financ.
Vybudovanie bezbariérového vstupu do zdravotného strediska	A.					
Prístavba, prestavba, rozšírenie a zateplenie objektu MŠ	A.					
Rekonštrukcia kultúrneho domu	A.					
Rozšírenie kamerového systému	A.					
Vybudovanie viacúčelového ihriska	C.					

2.1.14 Analýza silných stránok a slabých stránok územia

Hlavné vnútorné faktory rozvoja predstavujú silné stránky a slabé stránky, vyplývajúce z daností územia, vybudovanej lokálnej infraštruktúry. V nasledujúcom prehľade sú tieto faktory zoradené podľa ich vplyvu (vzostupne).

Silné stránky

- vzdelávacie zariadenia (ZŠ, MŠ) v obci
- atraktívne prírodné a krajinné prostredie v okolí
- zachovaný vidiecky charakter obce
- kultúrno-historické a architektonické pamiatky na území obce (ľudová architektúra, kaplnka, skulpturálne pamiatky)
- nízka miera priemyselného znečistenia životného prostredia
- priaznivá demografická situácia, vysoký podiel obyvateľstva v produktívnom a predproduktívnom veku
- v obci sú základné zariadenia a prevádzky občianskej vybavenosti
- pokrytie obce technickou infraštruktúrou (s výnimkou chýbajúcej kanalizácie)
- vysoká ekologická stabilita územia a zachovanosť pôvodných ekosystémov

- priaznivá celková sociálna situácia obyvateľstva, relatívne nízka nezamestnanosť
- aktívna činnosť spoločenských organizácií, hlavne v oblasti športu
- čiastočne vybudovaná infraštruktúra pre rekreáciu a cestovný ruch – značkované turistické trasy

Slabé stránky

- nevyhovujúci stav budov vo vlastníctve obce (kultúrny dom, vzdelávacie zariadenia, športový areál, dom smútku, hasičská zbrojnica)
- nevyhovujúci stav miestnych komunikácií, mostíkov
- nevyhovujúci stav cesty III. triedy
- nevyhovujúci stav koryta potoka z hľadiska ohrozenia povodňami
- chýbajúca splašková kanalizácia
- slabá hospodárska základňa obce s minimom pracovných príležitostí
- nedostatočné spektrum zariadení služieb
- chýbajú ubytovacie kapacity pre rekreantov
- znižovanie záujmu obyvateľov o verejné dianie
- nevyhovujúci stav miestneho rozhlasu

2.2 Analýza vonkajšieho prostredia

2.2.1 Analýza regionálnych vzťahov a väzieb

Z hľadiska administratívneho členenia patrí obec Rudina do Žilinského kraja a okresu Kysucké Nové Mesto. V rámci okresu zaujíma polohu na juhozápadnom okraji. Na základe počtu obyvateľov možno obec zaradiť do kategórie stredne veľkých vidieckych obcí. Najbližším mestom je Kysucké Nové Mesto (5 km), ďalej nasleduje Žilina (11 km), Čadca (27 km) a Bytča (27 km).

Katastrálne územie obce má výmeru 627 ha a je kompaktné. Hustota osídlenia dosahuje 275 obyvateľov na km², čo je výrazne nad úrovňou celoštátneho priemeru (110 obyv./ km²). Susedí s nasledujúcimi katastrálnymi územiami: Divina, Rudinka, Rudinská, Kysucké Nové Mesto, Nesluša.

Obec Rudina bola v 70. rokoch 20. storočia klasifikovaná ako stredisko miestneho významu so spádovým územím vymedzeným obcami Rudinka a Rudinská. Tieto obce sú spádovými obcami vo vzťahu k zariadeniam občianskej vybavenosti aj v súčasnosti.

V poslednom období sa rozvíja medziobecná spolupráca aj na subregionálnej úrovni. Obec Rudina je spolu s ďalšími 12 obcami členom miestnej akčnej skupiny MAS Dolné Kysuce, so sídlom v obci Rudina.

2.2.2 Analýza hlavných vonkajších faktorov rozvoja a ich vplyvu

Hlavné vonkajšie faktory rozvoja predstavujú príležitosti a ohrozenia, vyplývajúce z pôsobenia vonkajších síl a vplyvov. V nasledujúcom prehľade sú tieto faktory zoradené podľa ich vplyvu (vzostupne).

Príležitosti

- výhodná poloha obce v regióne s dynamickým ekonomickým rozvojom
- výhodná poloha v blízkosti Žiliny a Kysuckého Nového Mesta
- poloha v blízkosti dôležitého multimodálneho koridoru (železnica, cesta I. triedy, plánovaná diaľnica)
- možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ na rozvojové projekty
- atraktívne prostredie pre rodinné bývanie
- potenciál krajinného prostredia pre rozvoj rekreácie
- predpoklad pokračovania migračných prírastkov obce
- spolupráca a koordinovaný postup v rámci združenia obcí regiónu (MAS)

- relatívny dostatok pracovných príležitostí v širšom regióne a pokračovanie trendu poklesu počtu nezamestnanosti v obci
- možnosť samozásobenia agrárnymi produktmi pre slabšie sociálne skupiny a v prípade krízových období

Ohrozenia

- nedostatok finančných prostriedkov v obecnom rozpočte na realizáciu väčších rozvojových zámerov
- konkurencia okolitých obcí a miest v súťaži o investície a rozvojové impulzy, zoslabnutie vzájomnej spolupráce obcí
- opúšťanie tradičných modelov a vidieckeho štýlu života, zánik tradícií a folklóru
- realizácia investičných zámerov ohrozujúcich ekologické a rekreačné funkcie územia
- riziko redukcie spojov verejnej dopravy
- ďalší nárast intenzity / podielu individuálnej automobilovej dopravy
- značná administratívna náročnosť / nízka úspešnosť projektov na získanie prostriedkov zo štrukturálnych fondov
- odkázanosť obyvateľov na dochádzanie za prácou a s tým súvisiace negatívne sociálne dôsledky
- nízky záujem investorov a podnikateľov o podnikanie v obci
- časté a neprehľadné zmeny legislatívy

2.3 Zhodnotenie súčasného stavu územia

V tejto podkapitole sú obsiahnuté z predchádzajúcich analýz vyplývajúce závery v podobe syntéz. Sú medzikrokom medzi analýzami a tvorbou stratégie. Ich podstatou je vyhodnotenie a sumarizácia analytického materiálu s cieľom odvodiť z nich kľúčové piliere stratégie, problémové okruhy, ktorým je nutné venovať pozornosť.

Ide o nasledovné syntetizujúce analýzy:

- SWOT analýza (s priradením bodových hodnôt jednotlivým položkám)
- STEEP analýza
- analýza problémov a možných rizík

2.3.1 SWOT analýza

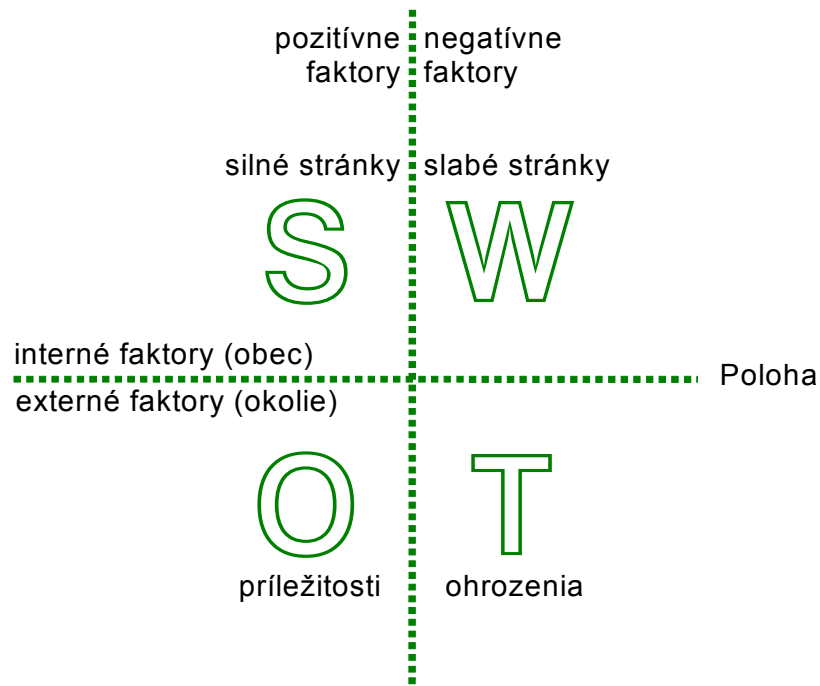
SWOT analýza poskytuje celostný pohľad na situáciu obce – na jej silné stránky, slabé stránky, príležitosti a ohrozenia rozvoja. Na základe SWOT analýzy možno presnejšie definovať najvhodnejšie ciele, ktoré by zužitkovali najvýraznejšie predpoklady a pozitívne rozvojové impulzy a eliminovali problémy a prípadné riziká. Pomáha tiež identifikovať prioritné oblasti, na rozvoj ktorých sa treba orientovať. Z tohto dôvodu nie je vhodné jej členenie podľa sektorov.

Okrem analýz stavu daného územia je predmetom záujmu aj okolité prostredie, indukujúce pozitívne alebo negatívne vplyvy. Na základe toho sa SWOT analýza člení na analýzu interného prostredia a analýzu externého prostredia.

Podľa povahy sledovaných javov sa v SWOT analýze rozlišujú pozitívne a negatívne faktory. Pozitívne faktory (silné stránky a príležitosti) predstavujú faktory indukujúce rozvojové procesy. Negatívne faktory (slabé stránky a ohrozenia) naznačujú problémy – disparity.

Jednotlivé položky v SWOT analýze sú vážené, čo znamená, že sú im priradené bodové hodnoty od 1 do 5, ktoré vyjadrujú mieru ich závažnosti. Položky s najvyššími bodovými hodnotami potom predstavujú hlavné faktory rozvoja, resp. kľúčové disparity.

Princíp SWOT analýzy

Zdroj: vlastné spracovanie

Silné stránky (S)

S1 vzdelávacie zariadenia (ZŠ, MŠ) v obci	5
S2 atraktívne prírodné a krajinné prostredie v okolí	5
S3 zachovaný vidiecky charakter obce	4
S4 kultúrno-historické a architektonické pamiatky na území obce (ľudová architektúra, kaplnka, skulpturálne pamiatky)	4
S5 nízka miera priemyselného znečistenia životného prostredia	4
S6 priaznivá demografická situácia, vysoký podiel obyvateľstva v produktívnom a predproduktívnom veku	4
S7 v obci sú základné zariadenia a prevádzky občianskej vybavenosti	3
S8 pokrytie obce technickou infraštruktúrou (s výnimkou chýbajúcej kanalizácie a vodovodu v časti obce)	3
S9 vysoká ekologická stabilita územia a zachovanosť pôvodných ekosystémov	3
S10 priaznivá celková sociálna situácia obyvateľstva, relatívne nízka nezamestnanosť	3
S11 dostatok ľudských zdrojov s kvalifikáciou v oblasti spracovania dreva, poľnohospodárstva, remesiel	2
S12 aktívna činnosť spoločenských organizácií, hlavne v oblasti športu	1

S13 čiastočne vybudovaná infraštruktúra pre rekreáciu a cestovný ruch – značkované turistické trasy 1

Slabé stránky (W)

W1 nevyhovujúci stav budov vo vlastníctve obce (obecný úrad s kultúrnym domom, vzdelávacie zariadenia, športový areál, dom smútku, hasičská zbrojnica)	5
W2 nevyhovujúci stav miestnych komunikácií, mostíkov	5
W3 nevyhovujúci stav cesty III. triedy	4
W4 nevyhovujúci stav koryta potoka z hľadiska ohrozenia povodňami	3
W5 chýbajúca splašková kanalizácia a v časti aj verejný vodovod	3
W6 slabá hospodárska základňa obce s minimom pracovných príležitostí	3
W7 nedostatočné spektrum zariadení služieb	3
W8 chýbajú ubytovacie kapacity pre rekreantov	2
W9 znižovanie záujmu obyvateľov o verejné dianie	1
W10 nevyhovujúci stav miestneho rozhlasu	1

Príležitosti (O)

O1 výhodná poloha obce v regióne s dynamickým ekonomickým rozvojom	5
O2 výhodná poloha v blízkosti Žiliny a Kysuckého Nového Mesta	5
O3 poloha v blízkosti dôležitého multimodálneho koridoru (železnica, cesta I. triedy, plánovaná diaľnica)	5
O4 možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ na rozvojové projekty	4
O5 atraktívne prostredie pre rodinné bývanie	4
O6 potenciál krajinného prostredia pre rozvoj rekreácie	3
O7 predpoklad pokračovania migračných prírastkov obce	3
O8 spolupráca a koordinovaný postup v rámci združenia obcí regiónu (MAS)	3
O9 relatívny dostatok pracovných príležitostí v širšom regióne a pokračovanie trendu poklesu počtu nezamestnanosti v obci	2
O10 možnosť samozásobenia agrárnymi produktmi pre slabšie sociálne skupiny a v prípade krízových období	1

Ohrozenia (T)

T1 nedostatok finančných prostriedkov v obecnom rozpočte na realizáciu väčších rozvojových zámerov	5
T2 konkurencia okolitých obcí a miest v súťaži o investície a rozvojové impulzy, zoslabnutie vzájomnej spolupráce obcí	4
T3 opúšťanie tradičných modelov a vidieckeho štýlu života, zánik tradícií a folklóru	4
T4 realizácia investičných zámerov ohrozujúcich ekologické a rekreačné funkcie územia	3
T5 riziko redukcie spojov verejnej dopravy	3
T6 ďalší nárast intenzity / podielu individuálnej automobilovej dopravy	3
T7 značná administratívna náročnosť / nízka úspešnosť projektov na získanie prostriedkov zo štrukturálnych fondov	3
T8 hrozba centralizácie niektorých samosprávnych funkcií do vybraných obcí	3
T9 odkázanosť obyvateľov na dochádzanie za prácou a s tým súvisiace negatívne sociálne dôsledky	2
T10 nízky záujem investorov a podnikateľov o podnikanie v obci	2
T11 časté a neprehľadné zmeny legislatívy	1

2.3.2 STEEP analýza

STEER analýza je analýzou jednotlivých častí vonkajšieho prostredia, ktoré majú vplyv na daný subjekt, t.j. na obec. Analyzované sú faktory spoločenské – sociálne, demografické, hodnotové (S), technologické (T), ekonomické (E), ekologické (E), politické (P). Podstatou je ujasniť si, ktoré vonkajšie faktory, ktoré obec väčšinou vôbec nemôže ovplyvniť, majú na ňu významný vplyv.

STEER analýza obce

Faktory	
Spoločenské	<ul style="list-style-type: none">▪ demografické zmeny▪ zmeny postojov a správania populácie▪ zmeny preferencií zákazníkov
Technologické	<ul style="list-style-type: none">▪ úroveň technológie poskytovateľa▪ dostupná / využívaná technológia▪ technológie pre kontakt s verejnosťou
Ekonomické	<ul style="list-style-type: none">▪ nové príležitosti a investori▪ dodatočné finančné zdroje▪ vplyv daňovej politiky
Ekologické	<ul style="list-style-type: none">▪ dopady investičných projektov na životné prostredie▪ environmentálna politika▪ podpora tvorby a ochrany životného prostredia
Politické	<ul style="list-style-type: none">▪ vládne sektorové politiky▪ legislatíva▪ zmeny centrálnej vlády▪ zmeny vo vedení obce a v samosprávnom orgáne

2.3.3 Analýza problémov a možných rizík

Analýza problémov pomenúva hlavné nedostatky (disparity), na riešenie ktorých sa treba zamerať. Vychádza zo SWOT analýzy a dopĺňa ju o ďalšie faktory, ktoré neboli zaradené medzi slabé stránky a hrozby. Okrem primárneho problému sú predmetom analýzy aj ich následky (súčasnú, resp. potenciálnu). Výsledky tejto analýzy sú dôležité pre stanovenie prioritných oblastí, ktoré vyžadujú prioritné riešenie a výber vhodných projektov, aktivít a opatrení, ktoré by tieto problémy pomohli eliminovať.

Riziká ďalšieho vývoja, s uvedením zdrojov rizík, dôsledkov a odhadu pravdepodobnosti výskytu, sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Kontrolný zoznam pre hodnotenie možných rizík

Druh rizika	Objekt rizika	Zdroj rizika	Nežiaduce dôsledky	Pravdepodobnosť
Individuálne	nezáujem obyvateľov (potenciálnych užívateľov)	užívatelia	nerealizácia aktivít	50%
Technické	chyby projektovej dokumentácie	PD	dodatočné náklady	10%
	problémy pri verejnom obstarávaní	legislatíva		20%
	poruchovosť systémov	technológia		20%
Ekologické	nedostatočná starostlivosť o zložky krajiny	užívatelia pôdy	degradácia krajiny / výsledkov	30%
Sociálne	medziľudské vzťahy	obyvatelia	nerealizácia aktivít	20%
Ekonomické	nedostatok finančných zdrojov, nezískanie NFP, dotácie	externý	nerealizácia projektov / aktivít	70%

Analýza príčin a dôsledkov problémov

Z analýzy problémov vyplýva, že väčšinou nejde o izolované problémy, ale navzájom medzi sebou súvisia, pričom je medzi nimi možné sledovať kauzálne vzťahy, t.j. príčina – dôsledok. Okrem primárneho problému sú teda predmetom analýzy aj ich následky (súčasný, resp. potenciálny).

V prípade daného územia sa objavujú tieto hlavné problémy a ich následky:

- zlý stav niektorých miestnych komunikácií → následok: problém dostupnosti objektov, nižšia atraktivita obce pre prisťahovanie obyvateľov
- chýbajúca kanalizácia → následok: nižší komfort bývania a riziko znečistenia podzemných vôd a pôdy (pri nelegálnom vypúšťaní a priesakoch žump)
- chýbajúce chodníky pozdĺž hlavnej cesty → následok: riziko dopravných kolízií, nízka estetická úroveň verejných priestorov
- stav koryta potoka → následok: riziko záplav so značnými škodami na majetku
- chýba ubytovacie a reštauračné zariadenie → následok: obmedzené možnosti rozvoja cestovného ruchu, krátkodobosť pobytu návštevníkov
- málo pracovných príležitostí v obci → následok: nutnosť dochádzania za prácou, uvoľňovanie sociálnych väzieb obyvateľov na obec a znižovanie súdržnosti miestnej komunity
- nevyhovujúci stav verejných budov – MŠ, ZŠ, kultúrny dom, ihrisko ... → následok: obmedzené možnosti ich využitia
- chýbajú základné služby → následok: nutnosť cestovania za službami
- stav futbalového ihriska, chýbajúce viacúčelové ihrisko a oddychová zóna → následok: nedostatok možností pre oddychové a športové aktivity

- absencia cyklistických ciest medzi okolitými obcami → následok: preferencia individuálnej automobilovej dopravy, obmedzené možnosti rozvoja cestovného ruchu

2.3.4 Prognóza budúceho vývoja a identifikácia východísk

Prognóza budúceho vývoja je v neustále sa meniacich podmienkach značne zložitá a v podstate nemožná. Možné je však uvažovať o troch odlišných scenároch rozvoja – optimistickom, pesimistickom a neutrálnom. Navrhnutá stratégia rozvoja je v zásade postavená na optimistickom scenári rozvoja.

Zo SWOT analýzy a z analýzy problémov vyplynuli hlavné faktory rozvoja obce a kľúčové disparity.

V rámci SWOT analýzy silné stránky a príležitosti identifikujú hlavné faktory rozvoja – t.j. **rozvojový potenciál**. Kľúčové disparity, t.j. **limity rozvoja územia** sú výstupom analýzy problémov a podporené sú slabými stránkami a ohrozeniami identifikovanými v SWOT analýze. Tieto faktory predstavujú hlavné východiská pre stanovenie stratégie rozvoja obce. Ťažiskovo by stratégia mala byť orientovaná na elimináciu slabých stránok a problémov a maximálne využitie príležitostí.

3. Strategická časť

3.1 Strategická vízia

Stratégiu rozvoja obce Rudina reprezentuje celková vízia obce naznačujúca ideál rozvoja do budúcnosti. Strategická vízia predstavuje ekvivalent globálneho cieľa. Má podobu motto – výroku opisujúceho ideálny cieľový stav ku koncu výhľadového obdobia (r. 2025).

Vízia obce Rudina

„Obec Rudina bude modernou obcou s vybudovanou infraštruktúrou a dobrými podmienkami pre bývanie i podnikanie, ktorá sa bude rozvíjať v súlade s princípmi udržateľného rozvoja. Svojim občanom bude poskytovať kvalitné služby a návštevníkom ponúkne atraktívne možnosti založené na historickej jedinečnosti, kultúrnych a prírodných hodnotách.“

3.2 Návrh a opis stratégie

Stratégia rozvoja obce Rudina stavia na eliminácii slabých stránok a problémov a maximálne využitie príležitostí (generická stratégia WO).

Aby obec svoje rozvojové šance čo najlepšie využila a pritom nestratila svoj vidiecky charakter a identitu, je potrebné presadzovať komplexnú a vyváženú stratégiu rozvoja, ktorá bude sledovať prioritné ciele nasledujúcich prioritných oblastí:

- A. Investície do základnej infraštruktúry
- B. Podpora bývania, služieb a podnikania v súlade s princípmi udržateľného rozvoja
- C. Podpora športu, rekreácie, kultúry a identity obce

Nadalej je potrebné zvyšovať štandard technickej infraštruktúry a odstraňovať jej deficity. Kvalitná a všestranne rozvinutá infraštruktúra je základným predpokladom kvality bývania a života v obci. Od nej závisí, či sa obci podarí pritiahnúť nových obyvateľov a či obyvatelia budú ochotní v obci zotrvať. Tento faktor je podstatný aj z hľadiska rozvoja podnikania a cestovného ruchu. Prioritnou úlohou bude vybudovanie kanalizácie s čistením odpadových vôd a následne rekonštrukcia miestnych komunikácií, dobudovanie chodníkov pozdĺž potoka. Z hľadiska infraštruktúry je tiež potrebné riešiť rozšírenie inžinierskych sietí do nových stavebných lokalít, ako aj rekonštrukciu miestneho rozhlasu a rozšírenie kamerového systému.

V rámci tejto prioritnej oblasti je ďalej potrebné investovať do rekonštrukcie budov vo vlastníctve obce – to sa týka kultúrneho domu, hasičskej zbrojnice, vzdelávacích zariadení, zdravotného strediska a tzv. viacúčelového objektu. Investície do výstavby infraštruktúry však vyžadujú značné náklady, z ktorých väčšinu bude možné zrealizovať len pri získaní externých zdrojov zo štátnych dotácií a fondov EÚ. Je preto potrebné uvažovať aj s

alternatívnymi riešeniami v prípade, ak tieto zdroje nebude možné získať.

Obec má predpoklady stať sa žiadanou lokalitou pre prisťahovanie obyvateľov a kvalitné rodinné bývanie v atraktívnom prírodnom prostredí. Novovytvárané obytné ulice je potrebné v predstihu zabezpečiť obslužnými komunikáciami a kompletnými inžinierskymi sieťami. Súčasne je potrebné myslieť aj na perspektívne skupiny obyvateľov, ktoré nedisponujú dostatočným počiatočným kapitálom na kúpu bytu. Výstavbou nájomných bytov ako alternatívou voči individuálnej bytovej výstavbe rodinných domov je možné stabilizovať v obci mladších ekonomicky aktívnych obyvateľov, mladé rodiny.

Životné prostredie v obci ovplyvňujú rôzne negatívne faktory a devastačné činitele. Prvoradou úlohou je preto osvetovými akciami, ale aj priamym zapojením zvyšovať environmentálne povedomie obyvateľov. Tým by obec mohla priblížiť k cieľu udržateľného rozvoja. Zvýšenie kvality prostredia v zastavanom území obce by priniesla aj údržba a nová koncepčná výsadba zelene v uliciach obce, spojená s tvorbou oddychových zón.

Zastavané územie obce je ohrozené povodňovými stavmi na Rudinskom potoku. Elimináciu nebezpečenstva povodní je možné dosiahnuť jednak úpravou a reguláciou koryta potoka v zastavanom území, ale nevyhnutné sú aj vodozádržné opatrenia na zvýšenie retenčnej schopnosti krajiny.

V obci je pomerne slabo rozvinutá sféra drobného podnikania. Odporúča sa zväziť motiváciu občanov obce na začatie podnikania, zvlášť v segmente žiadaných služieb a v oblasti agroturistiky. V budúcnosti, vzhľadom na demografický vývoj by sa malo viac pozornosti venovať sociálnym službám pre poproduktívnu zložku obyvateľstva – zriadením domova dôchodcov alebo denného stacionára.

Pre rôzne vekové skupiny obyvateľstva je potrebné zabezpečiť dostatok možností pre spoločenské kontakty – udržiavaním vyváženého spektra podujatí a aktivít kultúrno-spoločenského života, rozšírením cezhraničnej spolupráce s inými obcami. Zvýšenie záujmu obyvateľov o dianie v obci je možné dosiahnuť organizovaním súťažných podujatí, obnovením vydávania obecného časopisu.

Vzhľad obce je jej vizitkou vo vzťahu k návštevníkom – môže povzbudiť ich záujem o obec, jej históriu a tým predĺžiť ich pobyt v obci a získať od nich viac zdrojov. Aj obyvatelia ocenia, ak obec bude upravená, verejné priestory atraktívne, doplnené typickými prvkami drobnej architektúry – a prejaví sa to väčšou hrdosťou na svoju obec. K tomu by domohla aj postupná obnova historických pamiatok (prícestných krížov a kaplniek). Pre oddychové, športové a kultúrne aktivity je vhodné vytvoriť kompaktnú zónu, kde by sa mohli konať aj väčšie kultúrno-spoločenské podujatia. Okrem toho treba venovať pozornosť existujúcemu športovému areálu a doplniť možnosti pre ďalšie športy vybudovaním viacúčelového ihriska.

3.3 Strategické ciele

Strategické ciele nemajú charakter „hotových návrhov“, ale reprezentujú istú filozofiu prístupu k riešeniu problémov, ktorú naznačila už strategická vízia. Strategické ciele sú špecifické – t.j. sú viazané na 3 vytypované prioritné oblasti. Prioritné oblasti budú predstavovať hlavné oblasti smerovania finančnej a organizačnej podpory rozvoja.

Hierarchia strategických cieľov a opatrení

Vízia obce Rudina

„Obec Rudina bude modernou obcou s vybudovanou infraštruktúrou a dobrými podmienkami pre bývanie i podnikanie, ktorá sa bude rozvíjať v súlade s princípmi udržateľného rozvoja. Svojim občanom bude poskytovať kvalitné služby a návštevníkom ponúkne atraktívne možnosti založené na historickej jedinečnosti, kultúrnych a prírodných hodnotách.“

Prioritná oblasť A		Prioritná oblasť B		Prioritná oblasť C	
Investície do základnej infraštruktúry		Podpora bývania, služieb a podnikania v súlade s princípmi udržateľného rozvoja		Podpora športu, rekreácie, kultúry a identity obce	
Cieľ	Cieľ	Cieľ	Cieľ	Cieľ	Cieľ
Opatrenie A.1	Opatrenie A.2	Opatrenie B.1	Opatrenie B.2	Opatrenie C.1	Opatrenie C.2
Cieľ		Cieľ	Cieľ	Cieľ	Cieľ
Opatrenie A.3		Opatrenie B.3	Opatrenie B.4	Opatrenie C.3	Opatrenie C.4

Prehľad strategických cieľov a opatrení pre Prioritnú oblasť A – Investície do základnej infraštruktúry

Cieľ: Zlepšenie stavu verejných budov

- Opatrenie A.1 Stavebné investície do budov vo vlastníctve obce

Cieľ: Zlepšenie stavu dopravnej infraštruktúry

- Opatrenie A.2 Investície do dopravnej infraštruktúry

Cieľ: Zlepšenie stavu technickej infraštruktúry

- Opatrenie A.3 Investície do technickej infraštruktúry

Prehľad strategických cieľov a opatrení pre Prioritnú oblasť B – Podpora bývania, služieb a podnikania v súlade s princípmi udržateľného rozvoja

Cieľ: Komplexný a koordinovaný rozvoj bytovej výstavby

- Opatrenie B.1 Podpora bytovej výstavby

Cieľ: Zvýšenie ekologickej stability krajiny

- Opatrenie B.2 Úpravy krajinných prvkov

Cieľ: Vysoká kvalita životného prostredia

- Opatrenie B.3 Ochrana životného prostredia

Cieľ: Širšia ponuka služieb a občianskej vybavenosti

- Opatrenie B.4 Nové prevádzky služieb pre obyvateľov

Prehľad strategických cieľov a opatrení pre Prioritnú oblasť C – Podpora športu, rekreácie, kultúry a identity obce

Cieľ: Atraktívne možnosti pre oddychové a športové aktivity

- Opatrenie C.1 Výstavba areálov a zariadení pre oddychové a športové aktivity

Cieľ: Rozšírenie možností pre cykloturistiku

- Opatrenie C.2 Investície do infraštruktúry cyklotrás

Cieľ: Pestrý kultúrno-spoločenský život v obci

- Opatrenie C.3 Podpora kultúrno-spoločenského života

Cieľ: Obec so zachovanými pamiatkami a tradíciami

- Opatrenie C.4 Obnova pamiatok a tradícií

4. Programová časť

4.1 Návrh opatrení a aktivít

Programová časť obsahuje podrobnejšie rozpracovanie stratégie na úroveň opatrení a aktivít. Pre každú prioritnú oblasť je navrhnutý súbor konkrétnych **opatrení, aktivít, resp. projektov** smerujúcich k naplneniu rozvojovej stratégie obce, reprezentovanou víziou a strategickými cieľmi. Opatrenia a aktivity dodávajú dlhodobej a abstraktnejšie ponímanej stratégii žiaduci operatívny aspekt tým, že ju transformujú do konkrétnych praktických krokov. Preto sa týkajú kratšieho obdobia, ich plánovací horizont je 3 – 5 rokov.

V niektorých prípadoch sa počíta s neskorším začiatkom realizácie (v druhom slede), po splnení istých nevyhnutných podmienok.

Programová časť obsahuje prvky rôzneho druhu a hierarchických úrovní:

- opatrenia – predstavujú vecne príbuzné skupiny aktivít / projektov
- aktivity – sú neinvestičného charakteru, často s predpokladom permanentného priebehu
- projekty – predstavujú investičné akcie prípadne aj komplexné časovo ohraničené akcie neinvestičného charakteru; sú rámcovými projektmi, t.j. nie podrobnými realizačnými projektmi

Ku každej aktivite/projektu je pripojená charakteristika (v podobe tabuľkového formulára), ktorá obsahuje nasledujúce položky:

- stručný opis – zahŕňajúci opis stavu pred realizáciou a opis výstupov / výsledkov, t.j. čo sa má projektom dosiahnuť
- určenie zodpovedného subjektu (garanta), prípadne aj kontaktnej osoby a spolupracujúcich subjektov
- obdobie realizácie
- väzba na cieľ – odôvodnenie prínosu pre obec a pre splnenie strategických cieľov
- prehľad užívateľov – cieľových skupín, ktoré budú profitovať z realizácie projektu / aktivity
- merateľné ukazovatele – v podobe merateľných indikátorov úspešnosti – len ak nie je účelné posudzovať splnenie projektu v zmysle jeho popisu v stanovenom čase
- prehľad rizík – možných ohrození realizácie projektu / aktivity
- špecifikáciu potrebných postupových krokov podmieňujúcich realizáciu - len v prípade zložitejších projektov / aktivít
- odhad nákladov (nemožno zamieňať s presným rozpočtom)
- určenie spôsobu financovania
- ostatné údaje – napr. zmluvné podmienky, poznámky

Tabuľka opatrení, projektov a aktivít podľa prioritných oblastí

Opatrenie	Projekt / Aktivita	Prioritná oblasť
A.1 Stavebné investície do budov vo vlastníctve obce	A.1.1 Rekonštrukcia kultúrneho domu	A – Investície do základnej infraštruktúry
	A.1.2 Obnova hasičskej zbrojnice	
	A.1.3 Vybudovanie bezbariérového vstupu do zdravotného strediska	
	A.1.4 Zriadenie špecializovaných učební a obnova vnútorného vybavenia v ZŠ	
	A.1.5 Prístavba, prestavba, rozšírenie a zateplenie objektu MŠ	
	A.1.6 Obnova viacúčelového objektu – komunitného centra	
A.2 Investície do dopravnej infraštruktúry	A.2.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií	
	A.2.2 Vybudovanie obslužných komunikácií v nových stavebných lokalitách	
	A.2.3 Dobudovanie chodníkov pozdĺž potoka	
A.3 Investície do technickej infraštruktúry	A.3.1 Vybudovanie kanalizácie a čistiarne odpadových vôd	
	A.3.2 Rozšírenie inžinierskych sietí do nových stavebných lokalít	
	A.3.3 Rekonštrukcia miestneho rozhlasu	
	A.3.4 Rozšírenie kamerového systému	
	A.3.5 Rozšírenie cintorína	
	A.3.6 Rozšírenie vodovodu	
B.1 Podpora bytovej výstavby	B.1.1 Obstaranie zmien a doplnkov územného plánu obce	B – Podpora bývania, služieb a podnikania v súlade s princípmi udržateľného rozvoja
	B.1.2 Výstavba a rekonštrukcia nájomných bytov	
B.2 Úpravy krajinných prvkov	B.2.1 Protipovodňové a vodozádržné úpravy	
	B.2.2 Úprava / regulácia koryta potoka	
	B.2.3 Revitalizácia a výsadba zelene v obci	
B.3 Ochrana životného prostredia	B.3.1 Zvyšovanie environmentálneho povedomia občanov	
	B.3.2 Likvidácia čiernych skládok	
	B.3.3 Zariadenia na zhodnocovanie odpadu a kompostovanie	
B.4 Nové prevádzky služieb pre obyvateľov	B.4.1 Podpora vzniku nových prevádzok služieb a obchodu	
	B.4.2 Zariadenie sociálnych služieb pre seniorov	
C.1 Výstavba areálov a zariadení pre oddychové a športové aktivity	C.1.1 Vybudovanie viacúčelového ihriska	C – Podpora športu, rekreácie, kultúry a identity obce
	C.1.2 Obnova športového areálu a futbalového ihriska	
	C.1.3 Vytvorenie športovorekreačnej a kultúrnej zóny	
C.2 Investície do infraštruktúry cyklotrás	C.2.1 Vyznačenie / vybudovanie nových cyklotrás	
C.3 Podpora kultúrno-spoločenského života	C.3.1 Organizovanie vyváženého spektra podujatí a aktivít kultúrneho a spoločenského života	

Opatrenie	Projekt / Aktivita	Prioritná oblasť
	C.3.2 Organizácia kultúrneho podujatia regionálneho významu	
	C.3.3 Rozvíjanie cezhraničnej spolupráce	
	C.3.4 Obnovenie vydávania obecného časopisu	
C.4 Obnova pamiatok a tradícií	C.4.1 Rekonštrukcia kultúrno-historických pamiatok	
	C.4.2 Obnovenie tradícií	

Merateľné ukazovatele

Súčasťou programovej časti je aj stanovenie merateľných ukazovateľov pre hodnotenie programového dokumentu. Merateľné ukazovatele majú charakter kvantitatívnych indikátorov úspešnosti, definujúcich cieľové hodnoty, ktoré sa majú dosiahnuť.

Z hľadiska monitorovania plnenia jednotlivých aktivít a projektov je potrebné sledovať merateľné ukazovatele výsledku, prípadne, výstupu a dopadu. Ukazovatele výsledku vyjadrujú priamy efekt projektu bezprostredne po ukončení realizácie projektu a merajú bezprostredný následok, ktorý bol vyvolaný výstupom. Za ukazovateľ výstupu možno považovať realizáciu aktivít projektu v stanovenom rozsahu, danom parametrami projektu (opísaný výsledok, náklady, stavebné parametre a pod.). Odrážajú skutočnosť, že niečo bolo vytvorené, realizované, zriadené. Ukazovatele dopadu vyjadrujú dlhodobý efekt aktivity / projektu, teda príspevok k cieľom, či k potrebám danej cieľovej skupiny.

Pre jednotlivé opatrenia stanovujeme prevažne ukazovatele výsledku. Projekty, pre ktoré nie sú osobitne stanovené merateľné ukazovatele, sa považujú za realizované, ak sa projekt realizuje v plnom rozsahu (100%) – t.j. ide o aplikáciu ukazovateľa výstupu. Naplnenie ukazovateľov výstupu sa uvádza v %.

Tabuľka ukazovateľov výsledkov, dopadov

Označ. opatr.	Názov ukazovateľa	Definícia	Inform. zdroj	Merná jedn.	Východ. hodnota	Cieľová hodnota 2020
A.2.1	Dĺžka rekonštruovaných komunikácií	výsledok	obec	km	–	0,5
A.2.3	Dĺžka vybudovaných chodníkov	výsledok	obec	km	–	0,5
B.1.2	Počet nových nájomných bytov	výsledok	obec	počet	–	32
B.3.1	Počet zapojených obyvateľov	výsledok	obec	%	–	100
B.4.1	Počet nových prevádzok služieb a obchodu	výsledok	obec	počet	–	3
C.2.1	Dĺžka nových cyklotrás	výsledok	obec	km	–	2
C.3.1	Počet podujatí ročne	výsledok	obec	počet	–	5
C.3.2	Počet podujatí ročne	výsledok	obec	počet	–	1

4.2 Opatrenia a aktivity pre Prioritnú oblasť A – Investície do základnej infraštruktúry

Formuláre pre prípravu projektov a aktivít

Názov	A.1.1 Rekonštrukcia kultúrneho domu
Opis - stav pred realizáciou	Stav kultúrneho domu vyžaduje čiastočnú rekonštrukciu
Opis - výstupy	Uskutoční sa rekonštrukcia kultúrneho domu so zameraním na zateplenie a obnovu viacúčelovej sály.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2017
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu verejných budov
Užívatelia	obyvatelia obce, návštevníci
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	1. vypracovanie projektovej dokumentácie a rozpočtu / 2. príprava žiadosti o NFP / 3. výber dodávateľa / 4. realizácia
Náklady	100 000 Eur
Financovanie	fondy EÚ
Zmluvné podmienky	podľa výsledku verejného obstarávania
Poznámky	–

Názov	A.1.2 Obnova hasičskej zbrojnice
Opis - stav pred realizáciou	Stav hasičskej zbrojnice je nevyhovujúci
Opis - výstupy	Vybudujú sa prístupové miestne komunikácie v daných úsekoch
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu verejných budov
Užívatelia	Dobrovoľný hasičský zbor
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	50 000 Eur
Financovanie	obec, dotácie zo ŠR
Zmluvné podmienky	podľa výsledku verejného obstarávania

Názov	A.1.3 Vybudovanie bezbariérového vstupu do zdravotného strediska
Opis - stav pred realizáciou	Zdravotné stredisko nemá vstup vyhovujúci požiadavkám bezbariérovosti
Opis - výstupy	Objekt zdravotného strediska bude prístupný bezbariérovým vstupom, ktorý umožní vstup aj osobám s obmedzenými schopnosťami pohybu
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2017
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu verejných budov
Užívatelia	obyvatelia obce, návštevníci zdravotného strediska
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	2000 Eur
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	A.1.4 Zriadenie špecializovaných učební a obnova vnútorného vybavenia v ZŠ
Opis - stav pred realizáciou	Budova základnej školy prešla čiastočnou rekonštrukciou
Opis - výstupy	V budove sa obnoví vnútorné vybavenie a zriadia sa špecializované učebne – pre výučbu cudzích jazykov, laboratória
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu verejných budov
Užívatelia	obyvatelia obce - deti
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nezískanie NFP
Postup realizácie	–
Náklady	80 000 Eur
Financovanie	fondy EÚ
Zmluvné podmienky	podľa výsledku verejného obstarávania
Poznámky	–

Názov	A.1.5 Prístavba, prestavba, rozšírenie a zateplenie objektu MŠ
Opis - stav pred realizáciou	Budova materskej školy je energeticky neefektívna a nepostačuje rastúcim kapacitným potrebám v súvislosti s nárastom počtu obyvateľov obce
Opis - výstupy	Budova materskej školy bude rekonštruovaná a rozšírená (formou prestavby, prístavby, resp. nadstavby) a súčasne sa uskutoční zateplenie existujúcich obvodových konštrukcií
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2017
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu verejných budov
Užívatelia	obyvatelia obce - deti
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nezískanie NFP
Postup realizácie	1. vypracovanie projektu s rozpočtom / 2. príprava žiadosti o NFP / 3. výber dodávateľa / 4. realizácia
Náklady	100 000 Eur
Financovanie	fondy EÚ
Zmluvné podmienky	podľa výsledku verejného obstarávania
Poznámky	–

Názov	A.1.6 Obnova viacúčelového objektu – komunitného centra
Opis - stav pred realizáciou	Viacúčelový objekt tradičnej drevenice je využívaný pre rôzne komunitné aktivity – stretávanie obyvateľov i ako muštáreň
Opis - výstupy	Objekt bude obnovený s ohľadom na jeho architektonické hodnoty a prispôbený požiadavkám na jeho využitie
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu verejných budov
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	10 000 Eur
Financovanie	fondy EÚ
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	A.2.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií
Opis - stav pred realizáciou	Niektoré miestne komunikácie sa vyznačujú nevyhovujúcimi technickými parametrami – nerovnosti vozovky, líniové a bodové závady
Opis - výstupy	Komunikácie budú rekonštruované v požadovaných parametroch
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2020
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu dopravnej infraštruktúry
Užívatelia	obyvatelia obce, podnikatelia, návštevníci
Indikátory monitoringu	dĺžka rekonštruovaných komunikácií: min. 0,5 km
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	1. vypracovanie projektu s rozpočtom / 2. výber dodávateľa / 3. realizácia
Náklady	150 000 Eur
Financovanie	obec, dotácia zo ŠR
Zmluvné podmienky	podľa výsledku verejného obstarávania
Poznámky	–

Názov	A.2.2 Vybudovanie obslužných komunikácií v nových stavebných lokalitách
Opis - stav pred realizáciou	V obci je značný záujem o individuálnu bytovú výstavbu
Opis - výstupy	V nových uliciach sa vybudujú spevnené komunikácie s asfaltovým / betónovým povrchom
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	vlastníci pozemkov
Obdobie realizácie	2016 – 2020
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu dopravnej infraštruktúry
Užívatelia	vlastníci nehnuteľností, obyvatelia
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	50 000 Eur / 100 m
Financovanie	obec, súkromné zdroje
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	A.2.3 Dobudovanie chodníkov pozdĺž potoka
Opis - stav pred realizáciou	V niektorých častiach pozdĺž potoka nie sú vybudované chodníky kvôli obmedzeným priestorovým podmienkam
Opis - výstupy	Medzi jednotlivými lávkami / mostmi sa vybudujú pozdĺž potoka chodníky (podľa priestorových podmienok aj s čiastočným premostením potoka). Súčasne budú rekonštruované aj lávky nad potokom.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2017
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu dopravnej infraštruktúry
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	dĺžka vybudovaných chodníkov: min. 0,5 km
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	1. vypracovanie projektu s rozpočtom / 2. výber dodávateľa / 3. realizácia
Náklady	70 000 Eur
Financovanie	obec (fondy EÚ)
Zmluvné podmienky	podľa výsledku verejného obstarávania
Poznámky	–

Názov	A.3.1 Vybudovanie kanalizácie a čistiarne odpadových vôd
Opis - stav pred realizáciou	V obci nie je splašková kanalizácia
Opis - výstupy	V celom zastavanom území obce sa vybuduje gravitačná splašková kanalizácia s čistiarnou odpadových vôd (ČOV), resp. s napojením na ČOV
Garant	SEVAK, a.s.
Kontaktná osoba garanta	–
Spolupráca	obec
Obdobie realizácie	2016 – 2017
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu technickej infraštruktúry
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nezískanie NFP
Postup realizácie	1. aktualizácia projektu s rozpočtom / 2. príprava žiadosti o NFP / 3. výber dodávateľa / 4. realizácia
Náklady	1 000 000 Eur
Financovanie	fondy EÚ
Zmluvné podmienky	podľa výsledku verejného obstarávania
Poznámky	–

Názov	A.3.2 Rozšírenie inžinierskych sietí do nových stavebných lokalít
Opis - stav pred realizáciou	V obci je značný záujem o individuálnu bytovú výstavbu
Opis - výstupy	V nových uliciach sa vybuduje vodovod, kanalizácia, elektrické rozvody, plynovod, v predstihu pred výstavbou rodinných domov
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	vlastníci pozemkov
Obdobie realizácie	2016 – 2020
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu technickej infraštruktúry
Užívatelia	vlastníci nehnuteľností, obyvatelia
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	70 000 Eur / 100 m
Financovanie	obec, súkromné zdroje
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	A.3.3 Rekonštrukcia miestneho rozhlasu
Opis - stav pred realizáciou	Stav miestneho rozhlasu vyžaduje rekonštrukciu
Opis - výstupy	Uskutoční sa komplexná rekonštrukcia jednotlivých technických objektov systému miestneho rozhlasu
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2017
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu technickej infraštruktúry
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	10 000 Eur
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	A.3.4 Rozšírenie kamerového systému
Opis - stav pred realizáciou	V obci je na vybraných priestranstvách inštalovaný kamerový systém
Opis - výstupy	Kamerový systém bude inštalovaný aj verejné priestranstvá aj v ďalších častiach obce
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu technickej infraštruktúry
Užívatelia	obyvatelia obce, podnikatelia
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nezískanie dotácie
Postup realizácie	–
Náklady	6 000 Eur
Financovanie	dotácia zo ŠR (fondy EÚ)
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	A.3.5 Rozšírenie cintorína
Opis - stav pred realizáciou	Kapacita cintorína je nedostatočná
Opis - výstupy	Existujúci cintorín sa rozšíri o príslušnú plochu
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2017
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu technickej infraštruktúry
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	–
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	A.3.6 Rozšírenie vodovodu
Opis - stav pred realizáciou	Vyhovujúci verejný vodovod nepokrýva celé zastavané územie
Opis - výstupy	Uskutoční sa rozšírenie verejného vodovodu tak, aby bolo možné napojenie všetkých objektov v zastavanom území obce na verejný vodovod
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2020
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu technickej infraštruktúry
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	–
Postup realizácie	–
Náklady	200 000 Eur
Financovanie	fondy EÚ
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

4.3 Opatrenia a aktivity pre Prioritnú oblasť B – Podpora bývania, služieb a podnikania v súlade s princípmi udržateľného rozvoja

Formuláre pre prípravu projektov a aktivít

Názov	B.1.1 Obstaranie zmien a doplnkov územného plánu obce
Opis - stav pred realizáciou	V obci je záujem o výstavbu na plochách, ktoré nie sú zaradené v platnej územnoplánovacej dokumentácii
Opis - výstupy	Obec obstará, prerokuje a schváli zmeny a doplnky územn. plánu obce
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016
Väzba na cieľ	Komplexný a koordinovaný rozvoj bytovej výstavby
Užívatelia	obec, vlastníci pozemkov
Indikátory monitoringu	–
Riziká	–
Postup realizácie	–
Náklady	8000 Eur
Financovanie	obec, dotácia
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	B.1.2 Výstavba a rekonštrukcia nájomných bytov
Opis - stav pred realizáciou	V obci je dopyt po nájomnom bývaní
Opis - výstupy	Pre skupiny obyvateľov, ktoré nedisponujú dostatočným počiatočným kapitálom na kúpu bytu, vznikne výstavbou bytových domov alternatíva voči individuálnej bytovej výstavbe rodinných domov dostupných len pre vyššie príjmové skupiny. Takto je možné stabilizovať v obci mladších ekonomicky aktívnych obyvateľov.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2017
Väzba na cieľ	Komplexný a koordinovaný rozvoj bytovej výstavby
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	Počet nových nájomných bytov: min. 32
Riziká	nezískanie úveru
Postup realizácie	–
Náklady	200 000 Eur
Financovanie	úver ŠFRB
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	B.2.1 Protipovodňové a vodozádržné úpravy
Opis - stav pred realizáciou	Zastavané územie je ohrozené prívalovými vodami z okolitých svahov
Opis - výstupy	Uskutočnia sa komplexné úpravy v povodí vodných tokov – na poľnohospodárskej a lesnej pôde, zamerané na zvýšenie retenčnej schopnosti krajiny – vhodnými agrotechnickými opatreniami, budovaním hrádzok, poldrov a pod.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	Urbariát
Obdobie realizácie	2016 – 2018
Väzba na cieľ	Zvýšenie ekologickej stability krajiny
Užívatelia	vlastníci pozemkov a nehnuteľností, poľnohospodári, lesníci
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	20 000 Eur
Financovanie	dotácie zo ŠR
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	B.2.2 Úprava / regulácia koryta potoka
Opis - stav pred realizáciou	Zastavaným územím obce tečie Rudinský potok. V roku 2012 bola na toku povodeň, ktorá spôsobila škody na majetku
Opis - výstupy	Uskutočnia sa úpravy koryta potoka s cieľom umožniť bezpečné prevedenie povodňových prietokov korytom
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	Zvýšenie ekologickej stability krajiny
Užívatelia	obyvatelia obce, vlastníci pozemkov a nehnuteľností
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	dotácie zo ŠR, fondy EÚ
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	B.2.3 Revitalizácia a výsadba zelene v obci
Opis - stav pred realizáciou	Kvalita zelene na verejných priestranstvách je pomerne nízka
Opis - výstupy	Bude vysadená a upravená parková zeleň na verejných priestranstvách, prípadne aj na cintoríne. Ďalej bude vysadená a upravená sprievodná líniová zeleň pozdĺž komunikácií v zastavanom území obce
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2017
Väzba na cieľ	Zvýšenie ekologickej stability krajiny
Užívatelia	obyvatelia obce, návštevníci
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	50 000 Eur
Financovanie	obec, Environmentálny fond, (fondy EÚ)
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	B.3.1 Zvyšovanie environmentálneho povedomia občanov
Opis - stav pred realizáciou	Environmentálne povedomie obyvateľov je pomerne nízke
Opis - výstupy	Obec bude vyvíjať úsilie na zvýšenie environmentálneho povedomia jednak osvetovými akciami a hlavne motivovaním a aktívnym zapojením obyvateľov do akcií spoločného upratovania a skrášľovania obce, čistenia verejných priestranstiev, výsadby zelene a starostlivosti o zeleň
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	obyvatelia
Obdobie realizácie	2015 – 2020
Väzba na cieľ	Vysoká kvalita životného prostredia
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	počet zapojených obyvateľov: min. 100
Riziká	nízky záujem obyvateľov
Postup realizácie	–
Náklady	–
Financovanie	obec, dotácie
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	B.3.2 Likvidácia čiernych skládok
Opis - stav pred realizáciou	V katastri obce je ojedinelý výskyt drobných skládok
Opis - výstupy	Čierne skládky budú úplne odstránené
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	Vysoká kvalita životného prostredia
Užívatelia	obyvatelia
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nízke environmentálne povedomie obyvateľov
Postup realizácie	–
Náklady	10 000 Eur
Financovanie	fondy EÚ, obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	B.3.3 Zariadenia na zhodnocovanie odpadu a kompostovanie
Opis - stav pred realizáciou	Obec má zavedený separovaný zber odpadu
Opis - výstupy	Zrealizujú sa ďalšie aktivity na zvýšenie miery recyklácie odpadu (vrátane vybudovania pevných plôch pod kontajnermi), prípadne aj na zhodnocovanie biologického odpadu formou kompostovaním
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2020
Väzba na cieľ	Vysoká kvalita životného prostredia
Užívatelia	obyvatelia
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov, nízke environmentálne povedomie obyvateľov
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	Environmentálny fond
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	B.4.1 Podpora vzniku nových prevádzok služieb a obchodu
Opis - stav pred realizáciou	V obci je len málo prevádzok maloobchodu a služieb pre obyvateľstvo
Opis - výstupy	Zavedie sa systém motivácie občanov obce na začatie podnikania, zvlášť v segmente maloobchodných prevádzok a služieb pre obyvateľstvo (vrátane prevádzok verejného stravovania). Možné nástroje motivácie: oslovenie potenciálnych podnikateľov, podpora propagácie a pod.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	Širšia ponuka služieb a občianskej vybavenosti
Užívatelia	podnikatelia, obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	počet nových prevádzok služieb a obchodu: min. 3
Riziká	nezáujem podnikateľov
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	B.4.2 Zariadenie sociálnych služieb pre seniorov
Opis - stav pred realizáciou	Obec poskytuje opatrovateľskú službu v domácnostiach obyvateľov
Opis - výstupy	Vybuduje sa zariadenie sociálnych služieb pre seniorov – domov dôchodcov alebo denný stacionár
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	VÚC
Obdobie realizácie	2016 – 2020
Väzba na cieľ	Širšia ponuka služieb a občianskej vybavenosti
Užívatelia	obyvatelia obce – seniori
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	200 000 Eur
Financovanie	fondy EÚ
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

4.4 Opatrenia a aktivity pre Prioritnú oblasť C – Podpora športu, rekreácie, kultúry a identity obce

Formuláre pre prípravu projektov a aktivít

Názov	C.1.1 Vybudovanie viacúčelového ihriska
Opis - stav pred realizáciou	V obci je len futbalové ihrisko a detské ihrisko
Opis - výstupy	Vybuduje sa viacúčelové ihrisko vhodné pre rôzne športy (futbal, volejbal, tenis atď.)
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2015 – 2017
Väzba na cieľ	Atraktívne možnosti pre oddychové a športové aktivity
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nezískanie dotácie
Postup realizácie	–
Náklady	60 000 Eur
Financovanie	dotácia zo ŠR
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	C.1.2 Obnova športového areálu a futbalového ihriska
Opis - stav pred realizáciou	Stav športového areálu s futbalovým ihriskom nie je vyhovujúci
Opis - výstupy	Areál futbalového ihriska s príslušenstvom prejde obnovou
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2017
Väzba na cieľ	Atraktívne možnosti pre oddychové a športové aktivity
Užívatelia	obyvatelia obce, návštevníci
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	20 000 Eur
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–

Názov	C.1.3 Vytvorenie športovorekreačnej a kultúrnej zóny
Opis - stav pred realizáciou	V obci nie je dostatok oddychových plôch vhodných aj pre kultúrno-spoločenské aktivity
Opis - výstupy	Na hornom konci obce bude vybudovaná oddychová zóna s využitím pre oddychové, športové a kultúrne aktivity – s amfiteátrom, detskými atrakciami – preliezkami, ohniskom
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	Atraktívne možnosti pre oddychové a športové aktivity
Užívatelia	obyvatelia obce, návštevníci
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	80 000 Eur
Financovanie	obec, fondy EÚ
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	C.2.1 Vyznačenie / vybudovanie nových cyklotrás
Opis - stav pred realizáciou	V okolí obce je vyznačená cyklotrasa po existujúcich automobilových komunikáciách, ako aj pešie turistické trasy
Opis - výstupy	Vyznačia, resp. vybudujú sa ďalšie vhodné úseky cyklotrás
Garant	MAS
Kontaktná osoba garanta	–
Spolupráca	Obec Rudina
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	Rozšírenie možností pre cykloturistiku
Užívatelia	návštevníci, obyvatelia
Indikátory monitoringu	dĺžka nových cyklotrás: min. 2 km
Riziká	nedostatok finančných zdrojov, komplikované vlastnícke vzťahy
Postup realizácie	1. vypracovanie projektovej dokumentácie a rozpočtu / 2. žiadosť o NFP / 3. výber dodávateľa / 4. realizácia stavby
Náklady	50 000 Eur
Financovanie	fondy EÚ
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	C.3.1 Organizovanie vyváženého spektra podujatí a aktivít kultúrneho a spoločenského života
Opis - stav pred realizáciou	Obec pravidelne organizuje menšie kultúrno-spoločenské podujatia
Opis - výstupy	Každoročne bude zostavovaný pestrý a vyvážený program kultúrnych a spoločenských podujatí s ohľadom na záujmy rôznych cieľových a vekových skupín obyvateľov. Potrebné je udržanie a podporovanie tradičných a osvedčených aktivít, pri každoročnej inovácii a obmene niektorých podujatí.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	spoločenské organizácie
Obdobie realizácie	2015 – 2020
Väzba na cieľ	Pestrý kultúrno-spoločenský život v obci
Užívatelia	obyvatelia obce, návštevníci
Indikátory monitoringu	počet podujatí ročne: min. 5
Riziká	nízky záujem obyvateľov
Postup realizácie	–
Náklady	2000 Eur ročne
Financovanie	obec, granty, sponzori
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	C.3.2 Organizácia kultúrneho podujatia regionálneho významu
Opis - stav pred realizáciou	V obci sa konajú viaceré podujatia lokálneho významu
Opis - výstupy	Lokálne kultúrne podujatia by mali byť doplnené o kultúrne podujatie väčšieho rozsahu s potenciálom vzbudiť záujem o obec medzi obyvateľmi širšieho regiónu.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	spoločenské organizácie, MAS
Obdobie realizácie	2018 – 2020
Väzba na cieľ	Pestrý kultúrno-spoločenský život v obci
Užívatelia	obyvatelia obce, návštevníci
Indikátory monitoringu	počet podujatí ročne: min. 1
Riziká	nízky záujem obyvateľov / návštevníkov
Postup realizácie	–
Náklady	1000 Eur ročne
Financovanie	obec, granty, sponzori
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	C.3.3 Rozvíjanie cezhraničnej spolupráce
Opis - stav pred realizáciou	Obec má nadviazanú cezhraničnú spoluprácu s obcou Bukovec v ČR
Opis - výstupy	Cezhraničná spolupráca bude rozšírená nadviazaním spolupráce s ďalšími obcami v ČR a Poľsku
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	spoločenské organizácie
Obdobie realizácie	2015 – 2020
Väzba na cieľ	Pestrý kultúrno-spoločenský život v obci
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nízky záujem
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	obec, fondy EÚ (Interreg)
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	C.3.4 Obnovenie vydávania obecného časopisu
Opis - stav pred realizáciou	Obec v minulosti vydávala obecný časopis
Opis - výstupy	Obec obnoví vydávanie obecného časopisu s informáciami o dianí v obci, podujatiach atď.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	obyvatelia
Obdobie realizácie	2015 – 2020
Väzba na cieľ	Pestrý kultúrno-spoločenský život v obci
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov, nízky záujem
Postup realizácie	–
Náklady	500 Eur ročne
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	C.4.1 Rekonštrukcia kultúrno-historických pamiatok
Opis - stav pred realizáciou	V obci je viacero skulptúrnych pamiatok a tradičných zrubových domov
Opis - výstupy	Uskutoční sa postupná rekonštrukcia prístenných krížov a kaplniek
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2016 – 2020
Väzba na cieľ	Obec so zachovanými pamiatkami a tradíciami
Užívatelia	obyvatelia obce, návštevníci
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Náklady	5000 Eur
Financovanie	obec, dotácie zo ŠR
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

Názov	C.4.2 Obnovenie tradícií
Opis - stav pred realizáciou	
Opis - výstupy	Obec sa bude usilovať o oživenie folklórnych tradícií – obnovenie fungovania folklórneho súboru, ľudových remesiel, ochotníckeho divadla ...
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starostka
Spolupráca	obyvatelia
Obdobie realizácie	2015 – 2020
Väzba na cieľ	Obec so zachovanými pamiatkami a tradíciami
Užívatelia	obyvatelia obce, návštevníci
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nízky záujem
Postup realizácie	–
Náklady	
Financovanie	obec
Zmluvné podmienky	–
Poznámky	–

5. Realizačná časť

Realizačná časť programu rozvoja nadväzuje na programovú časť a spolu s finančnou časťou predstavujú implementačnú časť programového dokumentu. Obsahuje opis organizačného a inštitucionálneho zabezpečenia realizácie, opis komunikačnej stratégie vo vzťahu k jednotlivým cieľovým skupinám, opis systému monitorovania a hodnotenia plnenia programového dokumentu vo väzbe na merateľné ukazovatele stanovené v programovej časti. Ďalej obsahuje návrh iniciačného akčného plánu na najbližšie obdobie – I. etapu realizácie.

5.1 Organizačné a inštitucionálne zabezpečenie realizácie

Organizačné zabezpečenie realizácie jednotlivých projektov a aktivít je určené v programovej časti. Osobitne pre každý projekt / aktivitu je určený zodpovedný subjekt – tzv. garant, prípadne aj spolupracujúce subjekty. Vo väčšine prípadov je ako zodpovedný subjekt určená obec.

Obec vykonáva svoje činnosti prostredníctvom svojich orgánov. Najvyšším orgánom je obecné zastupiteľstvo, ktoré môže zriaďovať ako svoje poradné orgány odborné komisie. Vo vzťahu k PHSR je obecné zastupiteľstvo kompetentným orgánom na jeho schvaľovanie. Najvyšším výkonným orgánom a predstaviteľom obce je starosta. Rozhoduje vo všetkých veciach správy obce, ktoré nie sú zákonom alebo štatútom vyhradené obecnému zastupiteľstvu. Obecný úrad a jeho organizačné zložky organizačne a administratívne zabezpečujú fungovanie obce.

Pri zabezpečení realizácie, ako aj monitorovania a hodnotenia programového dokumentu, bude mať rozhodujúce kompetencie pracovná skupina, pozostávajúca zo zástupcov obce, samosprávy, občanov a expertov. Predmetom jej činnosti bude podnikať kroky smerujúce k realizácii projektov, pripravovať projekty a koordinovať aktivity účastníkov rozvojového procesu. Jej úlohou nebude priamo realizovať jednotlivé projekty a opatrenia, ale koordinovať ich prípravu a súvisiace plánovacie procesy. Avšak vzhľadom k skutočnosti, že väčšinu projektov bude realizovať obec, možno predpokladať personálne prekrývanie činností administratívnych štruktúr miestnej samosprávy a pracovnej skupiny.

5.2 Časový harmonogram realizácie

Pre jednotlivé aktivity a projekty sú definované približné obdobia realizácie – tzv. etapy. Časový harmonogram realizácie rozlišuje 2 etapy a výhľadové obdobie:

- I. etapa (2015 – 2017)
- II. etapa (2018 – 2020)

- výhľad (po roku 2020)

Etapy, resp. obdobia realizácie, sú uvedené v opise jednotlivých aktivít / projektov v programovej časti. Pre I. etapu je vypracovaný podrobný akčný plán.

5.3 Monitorovanie a hodnotenie plnenia programového dokumentu

Systém monitorovania a hodnotenia

Systém monitorovania spočíva v sledovaní zmeny v smerovaní vývoja obce, zmeny vonkajších podmienok rozvoja, ako aj nové požiadavky obyvateľov a ďalších cieľových skupín (návštevníkov, podnikateľov). Súčasne je potrebné hodnotiť plnenie opatrení, aktivít a projektov stanovených v akčnom pláne. Tieto úlohy bude vykonávať pracovná skupina zodpovedná za implementáciu. Pre hodnotenie sú stanovené kritériá podľa nasledujúcej tabuľky.

Kritéria hodnotenia PHSR

P. č.	Skupina kritérií / kritérium	Váha kritéria	Rozsah bodového hodnotenia	Poznámka
1.	Obsah dokumentu	neurčené	0-4	–
2.	Väzby dokumentu na iné strategické dokumenty na miestnej, regionálnej a národnej úrovni	neurčené	0-4	–
3.	Súlad navrhovanej stratégie s potenciálom územia/zdrojmi	neurčené	0-4	–
4.	Postupy hodnotenia a monitorovania	neurčené	0-4	–
5.	Zrozumiteľnosť dokumentu	neurčené	0-4	–
6.	Iné		0-4	–
Spolu				

Pracovná skupina by sa mala schádzať na spoločných stretnutiach aspoň raz za rok. Na stretnutí by sa zhodnotilo plnenie plánu, doterajší postup realizácie a prediskutovali a odsúhlasili prípadné zmeny.

Výstupom hodnotenia je hodnotiacia správa za príslušný kalendárny rok, ktorá zhodnotí pokrok k dosiahnutiu stanovených cieľov. Plán priebežných hodnotení je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Pre každý kalendárny rok, vo väzbe na prípravu rozpočtu a zasadnutie pracovnej skupiny, odporúčame aktualizovať, resp. pripraviť akčný plán, ktorý pre jednotlivé aktivity a projekty podrobne definuje úlohy a postupové kroky potrebné pre ich realizáciu v danom roku.

Podkladom pre monitorovanie a hodnotenie plnenia programového dokumentu sú merateľné ukazovatele, ktoré sú priradené každej aktivite / projektu v programovej časti.

Plán priebežných hodnotení PHSR na programové obdobie 2014 - 2020

Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania / periodicita
Strategické hodnotenie	2017 (po ukonč. I. etapy)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ podľa rozhodnutia obce / vzniknutej spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie	–	<ul style="list-style-type: none"> ▪ v prípade zmenených skutočností
Tematické hodnotenie časti PHSR	2016	<ul style="list-style-type: none"> ▪ téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci rok ▪ kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie		<ul style="list-style-type: none"> ▪ pri značnom odklone od stanovených cieľov a doľahnutých hodnôt ukazovateľov ▪ pri návrhu na revíziu PHSR
Ad hoc hodnotenie celého PHSR alebo jeho časti		<ul style="list-style-type: none"> ▪ na základe rozhodnutia starostu, podnetu poslancov; na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu ...

Z procesu monitorovania a hodnotenia je potrebné vyhotoviť záznam a monitorovaciu správu. Rovnako sa vyhotovuje správa aj z verejného prerokovania PHSR a z prerokovania jeho aktualizácie – podľa vzoru v tabuľke.

Vzor záznamu z verejného prerokovania PHSR

Zápis o prerokovaní PHSR

Termín pripomienkovania: september 2015

Pripomienka č. 1

Text pripomienky: do programovej časti doplniť:

1. projekt rozšírenia vodovodnej siete
2. projekt zariadení pre zhodnocovanie odpadu – pevné plochy pod kontajnermi
3. do opisu projektu „Podpora vzniku nových prevádzok služieb a obchodu“ doplniť aj verejné stravovanie

Pripomienka sa týka časti dokumentu: programová časť

Zaslal: OZ

Zdôvodnenie:

Vyjadrenie samosprávneho orgánu: pripomienky akceptujeme

Zdôvodnenie samosprávneho orgánu:

.....

Počet pripomienok: celkový počet: 3 akceptované: 3

Zápis spracoval: dňa:

Aktualizácia programového dokumentu

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce má charakter otvoreného dokumentu, ktorý sa mení a dopĺňa podľa potreby. Skutočnosti zistené pri monitorovaní budú slúžiť pre uskutočnenie revízie aktuálnosti stratégie, čo môže viesť k jej prípadnému prehodnoteniu. Obdobne by sa mal aktualizovať aj katalóg projektov – úspešne zavŕšené projekty by mali byť priebežne nahradzované novými projektmi, podporujúcimi kontinuitu v dosahovaní stanovených cieľov. Plánované projekty a aktivity možno považovať za splnené, ak boli realizované v opísanom rozsahu a v stanovenom čase, ktoré sú ekvivalentom ukazovateľov úspešnosti projektu.

Po uplynutí plánovacieho horizontu, programového obdobia alebo v prípade zmien príslušnej legislatívy sa odporúča vypracovanie nového strategického programového dokumentu. Potrebu rozsiahlejšej aktualizácie môže vyvolať i závažnejšia zmena vonkajších podmienok. Podľa aktuálnych výziev by sa mala preveriť kompatibilita navrhovaných opatrení, aktivít a projektov s možnosťami ich financovania a tomu prispôsobiť výber nových projektov.

5.4 Komunikačná stratégia k cieľovým skupinám

Komunikácia a prezentácia programu rozvoja

Program rozvoja je dôležitým komunikačným nástrojom i nástrojom marketingovej komunikácie. Obec, ktorá má vypracovaný program rozvoja a verejne ho aj prezentuje, môže takto získať väčšiu dôveryhodnosť aj u potenciálnych investorov, ktorí sa pri svojich lokalizačných rozhodnutiach orientujú podľa stability rozvojovej politiky a tiež podľa ponuky konkrétnych investičných príležitostí obsiahnutých v rozvojových dokumentoch obcí.

Ďalšou cieľovou skupinou sú miestni obyvatelia. Na túto cieľovú skupinu sa komunikačné aktivity orientovali počas spracovania dokumentu. Komunikácia s verejnosťou by mala pokračovať aj naďalej – jednak priamym zapojením a tiež zverejňovaním každoročných hodnotiacich správ o plnení programu a aktuálnych akčných plánov na najbližšie obdobie.

Hlavným komunikačným kanálom je internetová stránka obce (www.rudina.sk). Doplnkovo sa na tento účel využíva aj informačná tabuľa a miestny rozhlas. V menších obciach je významná aj úloha neformálnej komunikácie poslancov miestnej samosprávy a vedenia obce smerom k občanom pri informovaní o aktuálnych otázkach rozvoja obce.

Komunikácia so samosprávnym krajom

Pre úspešnú realizáciu viacerých navrhnutých projektov je dôležité získanie podpory kompetentných inštitúcií regionálnej úrovne – samosprávneho kraja a/alebo regionálnej rozvojovej agentúry. Vo fáze realizácie a aktualizácie programu rozvoja je žiaduce oboznamovať samosprávny kraj so základnými informáciami o vybraných kľúčových projektoch a aktivitách, pri ktorých sa počíta so získaním finančného príspevku z fondov

EÚ, aby tieto projekty mohli byť zaradené do zásobníka projektov.

5.5 Akčný plán iniciačný

Súčasťou realizačnej časti PHSR je akčný plán. Je spracovaný pre jednotlivé prioritné oblasti a obsahuje aktivity na obdobie aktuálneho rozpočtového roku a ďalších 2 rokov (n+2). Akčný plán má iniciačný charakter – na krátke obdobie, preto ho bude potrebné priebežne v nasledujúcich rokoch dopĺňať o nové aktivity.

Akčný plán pre Prioritnú oblasť A – Investície do základnej infraštruktúry

Opatrenie, aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie
Opatrenie A.1			
A.1.1 Rekonštrukcia kultúrneho domu	2016 – 2017	obec	fondy EÚ
A.1.3 Vybudovanie bezbariérového vstupu do zdravotného strediska	2016 – 2017	obec	obec
A.1.5 Prístavba, prestavba, rozšírenie a zateplenie objektu MŠ	2016 – 2017	obec	fondy EÚ
Opatrenie A.2			
A.2.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií	2016 – 2020	obec	obec, dotácia zo ŠR
A.2.2 Vybudovanie obslužných komunikácií v nových stavebných lokalitách	2016 – 2020	obec	obec, súkromné zdroje
A.2.3 Dobudovanie chodníkov pozdĺž potoka	2016 – 2017	obec	obec (fondy EÚ)
Opatrenie A.3			
A.3.2 Rozšírenie inžinierskych sietí do nových stavebných lokalít	2016 – 2020	obec	obec, súkromné zdroje
A.3.4 Rozšírenie kamerového systému	2016	obec	dotácia zo ŠR (fondy EÚ)
A.3.5 Rozšírenie cintorína	2015 – 2016	obec	obec
A.3.6 Rozšírenie vodovodu	2016 –	obec	fondy EÚ

Akčný plán pre Prioritnú oblasť B – Podpora bývania, služieb a podnikania v súlade s princípmi udržateľného rozvoja

Opatrenie, aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie
Opatrenie B.1			
B.1.1 Obstaranie zmien a doplnkov územného plánu obce	2016	obec	obec, dotácia
B.1.2 Výstavba a rekonštrukcia nájomných bytov	2016 – 2017	obec	úver ŠFRB
Opatrenie B.2			
B.2.1 Protipovodňové a vodozádržné úpravy	2016 – 2018	obec	dotácie zo ŠR
Opatrenie B.3			
B.3.1 Zvyšovanie environmentálneho povedomia občanov	2015 – 2017	obec	obec, dotácie
B.3.3 Zariadenia na zhodnocovanie odpadu a kompostovanie	2016 –	obec	Envirofond
Opatrenie B.4			
B.4.2 Zariadenie sociálnych služieb pre seniorov	2016 – 2020	obec	fondy EÚ

Akčný plán pre Prioritnú oblasť C – Podpora športu, rekreácie, kultúry a identity obce

Opatrenie, aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie
Opatrenie C.1			
C.1.1 Vybudovanie viacúčelového ihriska	2015 – 2017	obec	dotácia zo ŠR
C.1.2 Obnova športového areálu a futbalového ihriska	2016 – 2017	obec	obec
Opatrenie C.3			
C.3.1 Organizovanie vyváženého spektra podujatí a aktivít kultúrneho a spoločenského života	2015 –	obec	obec
C.3.3 Rozvíjanie cezhraničnej spolupráce	2015 –	obec	obec
Opatrenie C.4			
C.4.1 Rekonštrukcia kultúrno-historických pamiatok	2016 –	obec	obec, dotácie zo ŠR
C.4.2 Obnovenie tradícií	2015 –	obec	obec

6. Finančná časť

6.1 Finančné zabezpečenie realizácie

Finančná časť obsahuje návrh finančného zabezpečenia jednotlivých opatrení a aktivít s preferovaným modelom viaczdrojového financovania, s prepojením na programový rozpočet obce.

Mnohé aktivity a opatrenia predstavujú finančne náročné projekty. Je preto nevyhnutné identifikovať zdroje, ktoré umožnia ich realizáciu. Pre jednotlivé aktivity a projekty sú predbežne určené nielen náklady, ale aj zdroje financovania.

Finančné prostriedky potrebné na realizáciu projektov, tak ako boli definované v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Smolenice, budú v zásade pochádzať z troch hlavných zdrojov:

- verejné zdroje (rozpočet obce, štátny rozpočet)
- súkromné zdroje
- fondy Európskej únie

Verejné zdroje

Ako ukázala analýza rozpočtovej situácie, zdroje obce aj v prípade optimálneho vývoja umožňujú realizovať len menšie investičné akcie. Pre väčšie projekty bude preto nutné získanie finančných prostriedkov z externých zdrojov, predovšetkým fondov EÚ.

Je samozrejme nutné počítať aj s variantom zamietnutia žiadosti o finančný príspevok. V takom prípade bude potrebné určiť náhradné zdroje financovania. Niektoré projekty je možné realizovať v redukovanom rozsahu alebo na etapy rozložené na dlhšie časové úseky z obecného rozpočtu. V prípade iných projektov, najmä takých, ktoré sú schopné generovať zisky, prichádza do úvahy spoluúčasť súkromného sektora alebo využitie bankových úverových produktov.

V súčasnosti majú obce len minimálne možnosti získania grantov zo štátneho rozpočtu na rozvojové aktivity. Z hľadiska investičných projektov obcí prichádzajú do úvahy:

- Štátny fond rozvoja bývania - príspevky na výstavbu nájomných bytových domov podľa stanovených kritérií
- Environmentálny fond – príspevky na projekty v oblasti životného prostredia

Isté možnosti pre financovanie menších projektov v oblasti kultúry a športu vyplývajú z výziev vypisovaných Žilinským samosprávnym krajom.

Súkromné zdroje

Súkromné prostriedky predstavujú najjednoduchšiu formou investovania, nakoľko ich použitie závisí výlučne od rozhodnutia ich vlastníka. Pri investovaní súkromných zdrojov investor hľadá primárne ziskovú návratnosť, ich význam pre regionálny rozvoj spočíva v tom, že obvykle prinášajú nové pracovné miesta, skvalitňujú služby pre návštevníkov obce i pre miestnych obyvateľov.

Vzhľadom k obmedzenej investičnej sile ekonomických subjektov pôsobiacich v obci bude potrebné zamerať pozornosť aj na externé subjekty a aktívne vyhľadávať potenciálnych investorov.

Pokiaľ ide o projekty a aktivity obsiahnuté v tomto dokumente, časť z nich počíta s príspevkami zo súkromných zdrojov, prípadne sa budú realizovať v spolupráci s verejným sektorom.

Fondy Európskej únie

Po vstupe SR do Európskej Únie sa obciam a ďalším subjektom otvorili možnosti získania dodatočných finančných prostriedkov z fondov EÚ. Európska regionálna politika si kladie za cieľ vyrovnávanie rozdielov medzi regiónmi v zmysle finančnej solidarity. Je založená na štyroch štrukturálnych fondoch:

- Európsky fond regionálneho rozvoja (ERDF) – financuje infraštruktúru, investície do tvorby pracovných príležitostí, miestne rozvojové projekty a pomoc malým firmám
- Európsky sociálny fond (ESF) – podporuje návrat nezamestnaných a znevýhodnených skupín do pracovného života, financovaním odbornej prípravy a systému podpory ich zamestnávania
- Európsky poľnohospodársky a garančný fond (EAGGF) – finančne podporuje rozvoj vidieka a pomoc farmárom najmä v zaostávajúcich regiónoch
- Finančný nástroj na riadenie rybolovu (FIFG) – pre naše územie nie je relevantný

V programovom období 2014 – 2020 bude pomoc z fondov EÚ čerpaná prostredníctvom operačných programov:

- OP Efektívna verejná správa
- OP Integrovaná infraštruktúra
- Integrovaný regionálny operačný program
- OP Kvalita životného prostredia
- OP Ľudské zdroje
- Program rozvoja vidieka
- OP Výskum a inovácie
- OP Rybné hospodárstvo
- OP Technická pomoc

Obce sa budú môcť uchádzať o finančné prostriedky predovšetkým z Integrovaného regionálneho operačného programu, prostredníctvom Programu rozvoja vidieka.

Na podporu projektov cezhraničnej spolupráce obcí a ďalších subjektov je možné využiť programy cezhraničnej spolupráce a programy medziregionálnej spolupráce EÚ (Interreg a i.).

Pri definovaní opatrení, aktivít a projektov v tomto programovom dokumente boli zvažované aj možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ.

6.2 Finančný plán

Súčasťou indikatívneho finančného plánu je:

- indikatívny rozpočet na roky 2015 – 2020 – pre jednotlivé priority
- finančný rámec plánovaných projektov a aktivít – pre jednotlivé priority

Schválený indikatívny rozpočet sa zapracuje do programového rozpočtu obce a ďalších záväzných dokumentov, vrátane akčných plánov.

Indikatívny rozpočet - sumarizácia v tis. Eur

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Spolu
Prioritná oblasť A - Investície do základnej infraštruktúry							1898
Prioritná oblasť B - Podpora bývania, služieb a podnikania v súlade s princípmi udržateľného rozvoja							488
Prioritná oblasť C - Podpora športu, rekreácie, kultúry a identity obce							233

**Finančný rámec pre realizáciu PHSR pre potreby súhrnného prehľadu
plánovaných projektov a aktivít – Prioritná oblasť A – Investície do základnej
infraštruktúry (v tis. Eur)**

Označ. opatr.	Označ. projektu, aktivity	Náklady spolu	Verejné zdroje celkom	Národné zdroje celkom	Zdroje EÚ celkom	Súkrom. zdroje	Úver. zdroje	EIB	Iné zdroje
		a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
A.1	A.1.1	100	100	30	70				
A.1	A.1.2	50	50	50					
A.1	A.1.3	2	2	2					
A.1	A.1.4	80	80	24	56				
A.1	A.1.5	100	100	30	70				
A.1	A.1.6	10	10	3	7				
A.2	A.2.1	150	150	150					
A.2	A.2.2	50	50	50					
A.2	A.2.3	70	70	70					
A.3	A.3.1	1000	1000	300	700				
A.3	A.3.2	70	70	70					
A.3	A.3.3	10	10	10					
A.3	A.3.4	6	6	6					
A.3	A.3.5								
A.3	A.3.6	200	200	60	140				

**Finančný rámec pre realizáciu PHSR pre potreby súhrnného prehľadu
plánovaných projektov a aktivít – Prioritná oblasť B – Podpora bývania, služieb a
podnikania v súlade s princípmi udržateľného rozvoja (v tis. Eur)**

Označ. opatrenia	Označ. projektu, aktivity	Náklady spolu	Verejné zdroje celkom	Národné zdroje celkom	Zdroje EÚ celkom	Súkrom. zdroje	Úver. zdroje	EIB	Iné zdroje
		a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
B.1	B.1.1	8	8	8					
B.1	B.1.2	200					200		
B.2	B.2.1	20	20	20					
B.2	B.2.2								
B.2	B.2.3	50	50	50					
B.3	B.3.1								
B.3	B.3.2	10	10	10					
B.3	B.3.3								
B.4	B.4.1								
B.4	B.4.2	200	200	60	140				

**Finančný rámec pre realizáciu PHSR pre potreby súhrnného prehľadu
plánovaných projektov a aktivít – Prioritná oblasť C – Podpora športu, rekreácie,
kultúry a identity obce (v tis. Eur)**

Označ. opatrenia	Označ. projektu, aktivity	Náklady spolu	Verejné zdroje celkom	Národné zdroje celkom	Zdroje EÚ celkom	Súkrom. zdroje	Úver. zdroje	EIB	Iné zdroje
		a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
C.1	C.1.1	60	60	60					
C.1	C.1.2	20	20	20					
C.1	C.1.3	80	80	80					
C.2	C.2.1	50	50	15	35				
C.3	C.3.1	12	12	12					
C.3	C.3.2	3	3	3					
C.3	C.3.3								
C.3	C.3.4	3	3	3					
C.4	C.4.1	5	5	5					
C.4	C.4.2								

Z hľadiska finančného zabezpečenia existuje riziko, že obmedzené finančné zdroje nebudú postačovať na realizáciu všetkých navrhovaných projektov a aktivít. Je preto potrebné definovať priority. Na základe hodnotenia poslancov obecného zastupiteľstva bola jednotlivým projektom / aktivitám priradená vysoká priorita (4-5 bodov) / stredná priorita (3-3,9 bodov) / nízka priorita (menej ako 3 body).

Hodnotiacia tabuľka pre výber projektov

Projekt / aktivita	Hodnotiace kritérium / hodnotenie (S = spĺňa / N = nespĺňa)	Body	Priorita
A.1.1 Rekonštrukcia kultúrneho domu	Dôležité (S)	3,7	stredná
A.1.2 Obnova hasičskej zbrojnice	Dôležité (S)	3	stredná
A.1.3 Vybudovanie bezbariérového vstupu do zdravotného strediska	Nevyhnutné (S)	4,7	vysoká
A.1.4 Zriadenie špecializovaných učební a obnova vnútorného vybavenia v ZŠ	Dôležité (S)	3,3	stredná
A.1.5 Prístavba, prestavba, rozšírenie a zateplenie objektu MŠ	Nevyhnutné (S)	4,2	vysoká
A.1.6 Obnova viacúčelového objektu – komunitného centra	Dôležité (S)	3	stredná
A.2.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií	Dôležité (S)	3,8	stredná
A.2.2 Vybudovanie obslužných komunikácií v nových stavebných lokalitách	Dôležité (S)	3,3	stredná
A.2.3 Dobudovanie chodníkov pozdĺž potoka	Nevyhnutné (S)	4	vysoká
A.3.1 Vybudovanie kanalizácie a čistiarne odpadových vôd	Nevyhnutné (S)	4,8	vysoká
A.3.2 Rozšírenie inžinierskych sietí do nových stavebných lokalít	Dôležité (S)	3,3	stredná
A.3.3 Rekonštrukcia miestneho rozhlasu	Dôležité (S)	3,3	stredná
A.3.4 Rozšírenie kamerového systému	Významné (S)	2,8	nízka
A.3.5 Rozšírenie cintorína	Nevyhnutné (S)	4	vysoká
A.3.6 Rozšírenie vodovodu	Nevyhnutné (S)	4,2	vysoká
B.1.1 Obstaranie zmien a doplnkov územného plánu obce	Dôležité (S)	3,7	stredná
B.1.2 Výstavba a rekonštrukcia nájomných bytov	Dôležité (S)	3	stredná
B.2.1 Protipovodňové a vodozádržné úpravy	Dôležité (S)	3,7	stredná
B.2.2 Úprava / regulácia koryta potoka	Nevyhnutné (S)	4	vysoká
B.2.3 Revitalizácia a výsadba zelene v obci	Významné (S)	2,8	nízka
B.3.1 Zvyšovanie environmentálneho povedomia občanov	Dôležité (S)	3,2	stredná
B.3.2 Likvidácia čiernych skládok	Nevyhnutné (S)	4,3	vysoká

Projekt / aktivita	Hodnotiace kritérium / hodnotenie (S = spĺňa / N = nespĺňa)	Body	Priorita
B.3.3 Zariadenia na zhodnocovanie odpadu a kompostovanie	Dôležité (S)	3	stredná
B.4.1 Podpora vzniku nových prevádzok služieb a obchodu	Významné (S)	2,5	nízka
B.4.2 Zariadenie sociálnych služieb pre seniorov	Dôležité (S)	3	stredná
C.1.1 Vybudovanie viacúčelového ihriska	Nevyhnutné (S)	4	vysoká
C.1.2 Obnova športového areálu a futbalového ihriska	Významné (S)	2,8	nízka
C.1.3 Vytvorenie športovorekreačnej a kultúrnej zóny	Dôležité (S)	3,8	stredná
C.2.1 Vyznačenie / vybudovanie nových cyklotrás	Významné (S)	2,8	nízka
C.3.1 Organizovanie vyváženého spektra podujatí a aktivít kultúrneho a spoločenského života	Dôležité (S)	3,7	stredná
C.3.2 Organizácia kultúrneho podujatia regionálneho významu	Dôležité (S)	3,8	stredná
C.3.3 Rozvíjanie cezhraničnej spolupráce	Významné (S)	2,8	nízka
C.3.4 Obnovenie vydávania obecného časopisu	Dôležité (S)	3,3	stredná
C.4.1 Rekonštrukcia kultúrno-historických pamiatok	Dôležité (S)	3	stredná
C.4.2 Obnovenie tradícií	Dôležité (S)	3,3	stredná

7. Záver

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Rudina je strednodobý rozvojový dokument, s plánovacím horizontom do roku 2020, pričom stratégia rozvoja sa viaže k roku 2025. Dokument vyjadruje víziu a stratégiu rozvoja obce, ďalej podrobnejšie stanovuje priority, opatrenia a aktivity rozvoja obce. Je výsledkom spolupráce najvýznamnejších aktérov obce s externými expertmi.

Dokument tvorí 5 hlavných častí – analytická časť, strategická časť, programová časť, realizačná časť a finančná časť.

Dokument nepodlieha posudzovaniu vplyvov na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov, nakoľko nevytvára rámec pre projekty alebo činnosti podľa prílohy č. 8 uvedeného zákona a ani nevlýva na územia NATURA 2000.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Rudina po jeho prerokovaní schvaľuje obecné zastupiteľstvo, rovnako ako jeho aktualizácie.

Vypracovaním a schválením výsledného dokumentu proces strategického plánovania nekončí. Definovanie konkrétnych aktivít a projektov v podobe iniciačného akčného plánu je len prvým krokom, prostredníctvom ktorého možno posunúť stratégiu bližšie k realizácii.

Údaje o schválení PHSR

Dokument	Názov: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Rudina Štruktúra: v súlade s príslušnou legislatívou a Metodikou na vypracovanie PHSR
Spracovanie	Forma spracovania: s pomocou externých expertov Obdobie spracovania: 08/2015 – 09/2015 Riadiaci tím, pracovné skupiny – p. príloha Externá odborná spolupráca: Ecocities, s.r.o. Náklady na spracovanie – vlastné zdroje
Prerokovanie	Prerokovanie v orgánoch samosprávy (OZ)
Schválenie	dňa 24. 09. 2015 uznesením OZ

8. Prílohy

8.1 Zoznam členov pracovnej skupiny

Jaroslav Coplák – garant

Anna Mičianová – koordinátor

8.2 Zoznam informačných zdrojov a východiskových dokumentov

Vstupné informácie pre spracovanie analýz

Prognostické údaje podporujúce vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja a obce. MVRR, 2003.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Rudina, 2005

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001. Štatistický úrad SR, 2002.

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011. Štatistický úrad SR, 2013.

Vlastivedný Slovník obcí na Slovensku - II. diel. Bratislava : Veda, 1977.

Priečko, M. a kol: Rudina a Rudinčania. Vlastivedná monografia obce, 2010.

Hušťavová M.: Rudina vo zvykoch našich predkov, 2014.

Metodické podklady

Coplák, J. Miestne strategické plánovanie a jeho väzby s územným plánovaním.

Habilitačná práca. - Bratislava : FA STU, 2013.

Metodika na vypracovanie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC. Verzia 2.0. Bratislava : MDVRR, 2015.

McSweeney, E. Obecné strategické plánovanie, miestny ekonomický rozvoj a facilitovanie procesu. Kanadský urbanistický inštitút, 2001.

Miestna Agenda 21 na Slovensku. Metodická príručka. Bratislava : REC, 2003.

Príručka pre mikroregióny a obce na prípravu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja. Enterplan, 2002.

Smetanka, M. – Pašmik, I. Príručka pre miestne samosprávy. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obcí.

Zamkovský, J. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja – význam, štruktúra a základné metodické tézy. Banská Bystrica : CEPA, 2004.

Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov

Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Zdroj
Národná stratégia regionálneho rozvoja SR (NSRR)	2030	národná	www.mindop.sk
PHSR Žilinského samosprávneho kraja	2014	regionálna	www.regionzilina.sk
Regionálna výskumná a inovačná stratégia Žilinského kraja 2014+		regionálna	www.regionzilina.sk
Územný plán VÚC Žilinského kraja		regionálna	www.regionzilina.sk
Koncepcia územného rozvoja Slovenska		národná	www.telecom.gov.sk

8.3 Zoznam použitých skratiek

EAGGF – Európsky poľnohospodársky a garančný fond

ERDF – Európsky fond regionálneho rozvoja

ESF – Európsky sociálny fond

MDVRR – Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja

OP – operačný program

PHSR – program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce

RRA – regionálna rozvojová agentúra

ŠFRB – Štátny fond rozvoja bývania

ÚPN – Územný plán

ÚPSVaR – Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny

ŽSK – Žilinský samosprávny kraj

Poznámka: Akčný plán na obdobie x+2 je v kapitole 5.5